

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revolucija Maskolijoje.

Caro valdžios, matydamos, kad jau, ant žmonių kaukulių pastatytas, caro sostas neligai bėgali laikytis, griebiasi iš paskutinio, lyginai kaip skęstantis už šlaudo. ApLinkėse ir miestuose, kur dar žmonės tamsūs, organizuoja gaujas plėšikų, siūdo krikščionis ant žydų, ar tamsius ant apšviestiesnių, inteligentijos, revoliucijos vadovų. Suorganizuotiems gi plėšikams duoda ginklus ir liepia eiti, varde socialistų ir kitų revoliucionierių, plėšti ir deginti kaimus. Juo bauriau tokios plėšikų gaujos su kaimiečiais apsieina, juo labiau jos caro valdžios giriamos; lyginai kaip senovės popiežiai katalikams, labiausiai atskalunus persekiojantiems ir labiausiai netikusiais darbais atsižymėjusiems, suteikdavo nuodėmių atleidimą, taip jau dabar ir caro valdžia plėšikų gaujoms duoda pagyrimus ir palengvinimus vardan revoliucionierių žmonės plėšiančių. Valdžia tuom mat nori tamsius gyventojus nuo revoliucionierių atgrasyti, prastat juos už blogiausius žmones, einančius prieš šventą caro valdžią ir bažnyčią. Tačiau nevisur pasiseka caro valdžiai su tokiais kvailais išvadžiojimais žmonėms akis apdumti. Kaip štai: Finijoj, Latvijos ir kituose Maskolijos apšviestiesniuose kraštuose, žmonės caro valdžiai gana karštas pirtis parengia ir carotarnams, vieną po kitam, nūdėda. Mat caro ir jo buklų saikas priešo jau galą ir ankščiau ar vėliau jų valdžia visiškai išgrūdo; žmonės gi, per šimtmečių eiles kentę valdžios begėdybes, atskirėp laisvesniu oru.

Tiesa, dar Maskolijoj kariumenė iki šiol nesuipratęs, bet, vienok, turės ateiti laikas kada ir ji susipras ir šviesesniems akimis pražiūrės į giedrą. Juoduoj marių laivynė dar ir dabar nenurimsta ir pradeda vėl maištais, iš naujo, kelti. Jurininkai ir oficerai laivo „Katarina II“ pradėjo nerymauti, dėl ko maištas, gal but, trumpoj ateitė, buti neišvengiamas. Daug oficerų likosi suareštuotų, kiti išsiųsti į tolimus rytus, vienok, ar tas atgrasis jurininkus nuo reikalavimo žmoniškesnio užlaikymo, sunku tikėti. Gal but, suareštuotų ir išstremtų vietas užims kiti, nauji, ir varys darbą tolyn.

Teismas liutenanto Schmidto, vadovo Juoduoj marių laivynės pasikėlėlių, likosi ant toliau atidėtas, o oficerai, reikalavę, kad teismas būtų atviras, likosi išsiųsti į Aziją. Caro valdžia bijosi Schmidto iš Otakovo kalėjimo, esančio netoli Odesos, pergabenti į Sevastopolį, mat bijosi kad revoliucionieriai užklupę jo neatimtų ir nepaliuosuotų.

Caro valdžia užtikrina, kad Maskolijoj viskas yra ramybėje. Ar teip iš tiesų yra, tai tam jau, turbūt, nieks netiki. Caro valdžios mat papratusios žmonėms uki dūmti kad „šventoj caro viešpatystėj“ jokių riaušių neatstinka, ir toms melagys-

stėms jau dabar nieks netiki. Valdžia, juk, ir tada užtikrinėjo apie esančią caro viešpatystę ramybę, kada buvo baisios plovynės Peterburge, Maskvoj ir kituose didesniuose miestuose, kur iš caro buklų rankų zuvo tukstančiai, reikalaujančių liuosybės, žmonių. Valdžia mat visada slepia savo tamsius, baurius darbus. Neviskas, tačiau, duodasi paslėpti. Jeigu gi, anot valdžios užtikrinimus, ir būtų dabar Maskolijoj ramu, tai vis gi tas dar nereikia, kad caro valdžia būtų jau revoliuciją pergalejusi; anaipol: kiekviena audra buna pasekama tylos, kad po tam sujudėti dar su didesne, gal, energija ir smarkumu. Dabar Maskolijoj viešpatuoja žiema, o juk šalčiuose kur kas sunkiau kariauti negu vasaroj. Menama yra kad neužligio ir ukininkai su didesniu smarkumu sukils — neužderėjimas ir badas mat juos verčia prie to. Jeigu dar caras negreit būtų pas Abromą kiaulių šukuot nugarbintas, tai galima būtų tikėtis ateinančiam rudenyj, kaip Lietuvoj, Latvijoje, taip ir abelnei visoj Maskolijoj, baisaus bado. Laukai, bekovaloant, bus nuplykti, nebus kam jų apdirbti, gyvulius gi jau ir dabar kazokai ir saualė caro kariumenė atimdinėja ir kaimus išpusto, išnaikina, išdegina.

Kaip praneša laikraščiai, caro valdžia užsimanė vėl atimti pirmiaus duotas Finijoj neva autonomijos tiesas ir, buk, jeigu gerumu finai jų neatiduos, tai bus atimtos su ginklu per prilevartą. O mat dar kaip kurie svažojo kad caras, buk, ketinas Lietuvai duoti autonomiją! Final, kaip apšviestiesniai iš visų Maskolijoj esančių tautų, žinoma, nesidnos teip kvailai carotarnams save už nosies vadžioti ir teisingais keliais pareikalaus saugesnių, gal, kaip iki šiol, susivieniję su kitoms tautoms, tiesų. Tiksliai geresnio Finijos pavergimo caras paskyrė jenerolą Langhoffą Finijos valdžios sekretorium. Langhoff iš gimimo yra finas, vienok, jau seniai savo bauriais darbais atsižymėjęs. Mat išgamos visada buna bauriesniai už svetimtanečius. Final, pažindami jo gražius darbus, rengiasi jį išvyti, o, gal but, jau bombą ant jo nešvankios gyvasties turi užlaisę. Verta būtų visus tuos budelius iškarti.

Vieton atsiskiusio jenerolo Linevič, likosi caro vietininku ant tolimų rytų paskirtas jenerolas Grodekov. Šitas valdžios tarnas atsiųmė savo bauriais darbais, laike chinų sukiulimo, 1902 m., budamas gubernatorium Amuro aplinkės. Ten jis, per sukiulimą, paskandino Amure nemažiau kaip 200000 nekaltų žmonių. Vienok, ką jis tų valdys, nežinia, nes juk Mandžuriją, Korėją ir Port Arthura pasimė japonai. Gal vėl mėgis chinų skerdynes, kaip pirmiaus, rengtų Bet, turbūt, dabar jau teip nesiseka, nes chinai pradeda geriau pažinti savo geradėjęs maskolius ir geriau mokės užbėgti jų supnusiems tikslams. Grodekov jau išvaziavo į jam paskirtą vie-

tą — Harbiną. Atsisakęs gi, Linevič, menama, liksis caro vietininku ant Kaukazo. Sykiu su Linevič parvažiuoja iš Mandžurijos ir garsus jenerolas Kuropatkin ir jenerolas Batianov. Sulyg laikraščių pranešimo, likę jie visi nuo vietų užtai prašalinai, kad neįstengt kariumenės maištus suvaldyti. Vienok, kaip mums rodo, ne ta priežastis: galbut, todėl kad jie neįstengt suvisai išpaisti pasilikusių ten nuo karės su Japonija, kareivių, kurių Europą pargyžio labai caras bijosi. Kunigaikštis Mesčersky reikalauja, kad šietie jenerolai, ir kiti oficerai, būtų kariškam teismui atiduoti. Tai tau!

Nuspreštus sušaudymui, Liepojuje, pasikėlėlius, iš viso 11, caras teikėsi apdovanoiti savo „mylista“, prisakydamas atiduoti kariškam teismui. Vienok, prisakyti atėjus, jau buvo 6 sušaudyti. Sušaudytieji, be abejonės, buvo lietuviai ir latviai. Kad jis prasmegtų drauge su savo „mylistoms“!

Danija.

Dėl mirties Danijos karaliaus, Kristijano IX, viešpatuoja Danijoj dabar gedėjimo laikas. 18 d. vasario buvo, su dideliu iškilmingumu, Roskilde palaidotas karaliaus kunas. Ant laidotuvių buvo beveik visi Europos valdonai, arba jų atstovai atsilankę. Terp atsilankintų buvo ir kaizeris Wilhelmas, kurį žmonės labai iškilmingai priėmė. Beto, buvo Francijos pasiuntinys baronas de Courcel, Anglijos karalienė Aleksandra, Maskolijos caro motina, Danijos karalienė, kunigaikštienė Cumberland, karalius Hakon, Grekijos karalius Jurgis, Siamo sosto įpėdinis ir daugelis kitų mirusio karaliaus giminių ir pasiuntinių. Caras Mikalojus, kurio motina yra dukteris Kristijano, laidotuviuose nedalyvavo — turbūt bijosi, kur nors aikštėj pasirodyti, idant kas nenuderėtų. Caro motina, išvaziavusi pereinam rudenį iš Maskolijos, nedrįso dar iki šiol Maskolijoj sugrįžti, mat ir jos ten nekepti karveliai laukia.

Iš viso buvo net du trukiai gabenimui karaliaus kuno palydovų parengti. Pirmutinis trukis, gabenantis ministrus, visokius diplomatus, žemesnių laipsnių valdžių tarnus, išvaziavo jau prieš pėf iš Kopenhago į Roskilę. Antrasis gi, kuriame sėdo visi parinktiniai: kaizeris karaliai ir tam panašūs, išvaziavo tik po pirmą valandą. Čia pat buvo ir numirėlio lavonas.

Po laidotuvių kaizeris užsikvietė ant savo laivo „Preussen“ naują Danijos karalių Friedrichą, sosto įpėdinį, princus Waldemar ir Haroldą su šeima. Kaizeris savo sveikiam, sako, labai priklankus buvęs. Turbut kaizeris nori Danijai užskriaudas pakviestum į svečius atlygti. Juk keletą metų atgal kaizeris iš Prūsijos provincijos Schleswig-Holstein, beveik visus danus-darbininkus išvijoj. Atsilygti, vienok, su nusikariausiais darbininkais, kaizeris nė nemano, jam rupi vien atgauti beveik

pražudytą ietekmę Danijos karališkame dvare, nes, įgavęs pas vieną kitą didesnę ietekmę, galės dar drąsiau ant savo sosto sėdėti ir kitiems diktuoti. Anot to priezodžio — varnas varnui į akį nekerta. Atsiveikinus kaizeriui su karalium ir kitais, atsilankė ant pat laivo, kaizerio užkviestas, Francijos pasiuntinys, baronas de Courcel, su visais savo palydovais. Pasikalbėjimas kaizerio su pasiuntiniu tęsėsi apie 20 minučių. Baronas de Courcel buvo pirma Francijos pasiuntiniu Berlyne. Kodėl ir kokią tikslą kaizeris turėjo užsikviestas Francijos pasiuntinį pas save, tikrai nežinia. Turbut kaizeris mano tuomi Francijai pasigeryti, kuri ant Vokietijos, už Morokko reikalus kreivia akia žiuri. Gal rokoja, primdamas pasiuntinį, mat pasigerysę Francijai ir, tokiu būdu, tuojaus jis įgytų Francijos ietekmę, kuri kaizeriui jo reikaluose ir nusileis — sakys, „te tau, pone kaizeri, visą valdžią ant Morokko reikalų.“

Kas zin, ar visoj Francijoj yra tokių lengvadušių kaip kaizeris. Atsiveikinant su pasiuntiniu, Vokietijos kaizeris net ir kailinius, velkantės pasiuntiniui, palankes. Kaizeris, matai, prisilaužyti moka. Ar, vienok, koki nors prisilaužymai atneš pagaiduotus vaisius, tai jau kitas klausimas. Francijos pasiuntinis su palydovais išvyko į Berlyną ne 20 d. šio mėnesio kaip garsino, bet jau — 19. Danijos karaliaus laidotuviuose dalyvavo iš viso apie 18 šimtų žmonių.

Austro-Vengrija.

Seniai jau tęsėsi varžytinės tarp Austro-Vengrijos ciesa-rius Jurgio ir Vengrijos parlamento. Vienok vis dar buvo manyta, kad, ant galo, šelpitės susitaikis, dabar, vienok, priešo jau abi pusės prie galo ir taikytis nėra ant ko. 19 d. vasario Vengrijos parlamentas likosi uždarytas su pagalba policijos. Ciesorius buvo parlamentui prisijungęs savo nusprendimą kuriame aiškino, kad parlamentas netikęs, neatsakęs tiesoms ir konstitucijai, kitame gi, ciesaorius prisijungė, laiske, buvo prisakyamas parlamentą išardyti, tačiau parlamentas ant ciesaorius pristatymų nepasė. Ciesaorius priekė savo valdžioms, kad, jeigu parlamentas nenorės gražiu noru išsiskratyti, panaudotų polioją ir kariumenę. Parlamentas išsiskratė, pirmiaus, negu policija su kariumene į jų tarpą įsimašė. Pasipriešinimų nebuvo. Sanariai koalicioniskios partijos (suevieniję parlamento sanariai, einanti prieš valdžią), apreiškė, kad parlamento sanariai vėl, seredoj, 21 d. sausio a. m., susirinks į parlamento triobą apkalbėjimui šalies reikalų, jeigu gi kareiviai ir policija neleis jų parlamento triobon, tai jie tarimus atliks kūr.

Prasikalina iš parlamento triobos vėl visiems parlamento sanariams, išiveržę pulkavinkas su policija ir daugybė kareivių ir apstatė koridorij ir pasalinus rūkumus. Pulkavinkas, užsiliūpęs ant prezidento tribunos,

perskaitė ciesaorius prisaky- mą, kad parlamentas — išardytas. Tačiau, jo skaitymo mažai kas tesiklausė. Mato- mai, Austrijos ciesaorius valdžia, laukė parlamento sanarių smarkaus pasipriešinimo, kad su tiek daug kareivių atsilabadojo. Tokis pasipriešinimas, vienok, neįvyko. Kaip rodosi, ciesaorius Juo- nys, baronas de Courcel, su visais savo palydovais. Pasipriešinimo dienomis, jei tik ne pirmiaus, ir toks budas valdymo pasibaigs. Mat kas sėna — griuva, gadydės maini- mas, ant senų gi jų griuvėsių atauga, atgema naujos, ge- riau tinkančios prie labiaus išlavintų sanlygų.

IŠ LIETUVOS.

Iš Vilniaus

Viršininkas Vilniaus kariško apėkričio, jenerolas Krzywicki, matyt — sumaskolėjęs lenkas, prisakė viršininkams atskirų kariumenės dalių Lietuvoj elgtis taip, kaip jiems patinka, nesibijoti nė jokio atsakymo. Na, ir elgiasi visoki oficerpalaičiai teip, kaip jiems patinka, skerdžia nekaltus žmonis, gėdina moteris, plėšia žmonių turtus, kadangi už savo tokius žvėriškus darbus nesibijo nė jokio atsakymo.

Vidaus ministeris išleido paaiškinimą, kur Lenkijoj galima sušėsimuose vartoti lietuvišką kalbą. Sulyg ministerio padavėjimo: privatiškose draugystėse visi dokumentiniai raštai, protokoliai, knygos, korespondencija, dokumentai, drange su maskoliška, gali but surašyti ir lietuviškoj kalboj; susinešimai, korespondencija su kitoms draugystėms ir ypatomis gali buti ir lietuviškoj kalboj. Paviečiuose, vienok maskolij apgyventuose, kaip antai: Augustavo ir Seinų, visi raštai ir vidurinė korespondencija turi buti privatiškose draugystėse vedama vien maskoliškoj kalboj. Tai gi mat dar caro ministeris ir dabar, užgimus visoj veik Maskolijoj revoliucijai, neišsizada maskolinimo lietuvių. Ir Witte dar drysta rugoti, kad randui žmonės neužsikl. Kas gi gali užsitikėti, jeigu tas randas neišsizada skriaudimo, ypač, pavergtų tautų ir vis dar sapnuoja apie pavertimą jų į maskolius.

Iš Kauno.

Kaune policija ilgą laiką nedrįso uniformose ant gatių pasirodyti, nuo dabar, vienok, policistai vėl vaikščioja uniformose.

Per užgavėnes Kauno lietuvių rengia muzikališkai-dramatišką vakarą lietuviškoj kalboj.

Kaune likosi užmuštas turtingas žydas Rabinovič, kadangi nenorėjo nieko aukauti revoliucijos reikalams. Užmušėjus jo suareštavo; jais pasirodė: Stanislovas Stankevičia ir jo sūnus; jie prisipažino.

Iš Šiaulių, Kauno gub..

Šitose aplinkinėse smarkiai siaucia pramintas lietuvių vadovu Pocius, arba Pocevičia. Jis sulaukė nesenai Joniškelės ukininką Karpi, ve-

žantį pinigus į Panevėžį. Pocius, supainiojimai savo pėd- sakiu, persirėdo tai kunigui, tai oficerui, tai ponui, todėl gaudytojai negali jo pažinti. Nesenai žandarai sulaukė tikrą Šiaulių kunigą, tikėdami, kad tai Pocius. Nesenai Pocius su savo draugais atsilankė Šiauliuose ir užėjo pas miesto policijantą. Atėmė nuo jo ginklus ir jį ir jo vaiką persovė. Paskui nutraukė į namus miesto raštinko. Subadė jį, apliejo su kerosinu ir uždegė. Raštinkas sudegė. Nekaltiesiems žmonėms, vienok, Pocius pleko blogo nedaro, atkeršija vien savo nedraugams.

Šiaulių aplinkinėse važinėja kazokai su dragunais ir gaudina žmonis. Kurkivėnuose pas dvarponį Gružanską atėjo girtas oficerias ir rado tik vieną dvarponį pačią, kuri girtam oficerui liepė išeiti. Tas užtai paleido ant dvaro kareivius gėdinti moteris.

Kurtavierių dvaro savininkas grafas Plater atidavė žmonėms 50 valakų žemės, o pats išdumė į užrubežius, bet žmonės nežino ar imti tą žemę, ar ne.

Iš Latvijos.

Rygoj, netoli gubernatoriaus rumo, rado bombą. Pulkas ginkluotų vyrų įsiveržė į tavorinę geležinkelio staciją ir paėmė iš kasos 2500 rublių pinigų. Paskui užpuolė ant stacijos Ringmundshof, užmušė stacijos užveiztoją, jo pagelbininką ir dar vieną urėdpininką. Rygoj suėmė 30 latvių revoliucionierių.

Maskoliškas randas garšina, buk latviai, įbaugyti jeneral-gubernatoriaus Sologub, pasiduoda pulkais, atiduoda ginklus, išduoda vadovus. Kiti gyventojai išbėgiojo į girias. Tose, rando garšinamose, žiniose, turbūt, nedaug yra teisybės.

12 d. vasario, mieste Filine 45 latvius sušaudė. Pulkas pasikėlusių latvių persikėlė per Dauguvą, atkako į Trensforą, iš kur paveržė rando kasą ir visų maskoliškų urėdnicų paėmė raštus ir pečėčius. Raštus sudegino, o pečėčius paėmė.

Rygoj užtikio policija paslaptą ginklų krautuvę, kurioje buvo daug naujasių karabinų, revolverių ir 20000 patronų. Kalėjime dabar Rygoj yra apie 800 suimtinių. Altpabalkėj be sūdo sušaudė 20 latvių. Schoenbergj — 14, Lanbergj — 3. Rygos komendantas prisakė kariumenei be jokio persegėjimo šaudyti į kur nors susirinkusius žmonis.

1 d. vasario, besistengiant ant garlaivio iš Čiankščio porto išplaukti į užrubežius, likosi suareštuotas organizatorius latvių pasikėlimo Grobino pavietij, Schransk. Jį kariskias sudas, be tirinėjimo, nusprendė ant pakorimo ir nusprendimas tuojaus likosi išpildytas. Drauge su juom sušaudė 12 latvių kaimiečių. Tukkume, vienuose namuose rado daug karabinų, atimtu nuo maskoliškų dragunų. Suareštavo čia nemažai žmonių. Namai latvių Klibuo, iš kurio šaudė į kariumenę, randas sukonflikavo, apvertė į kazarnes.

Į Dorpatą atkako kariumenė ir užėmė universitetą. Daro ji kratas studentų gyvenimuose. Suareštavo universiteto docentą ir 4 studentus. Suareštuotas stačiatikiškas Kokenhuseno popas Jokubas Karp. Netoli Lendenan rado užkastų daug karabinų ir amunicijos.

Iš Lietuviško Minsko.

Čia su dinamitine bomba bandyta užmušti gubernatorių ir sušauti policijos viršininką, tik tas nepasisekė. Policija susekė, jog į gubernatorių metė bombą Peterburgo universiteto studentas Ivan Polichov; į policijos viršininką šovė dukter jenerolo, Ana Izmailov.

Iš Baltstogės, Gardino gub.

Valdžių šnipai surado čia paslaptą spaustuve, kurioje spaudino socialistišką atsišaukimus. Suėmė vieną vyriškį ir vieną moterį.

30 d. sausio suareštavo čia 18 mokintinių vietinių mokyklų už prigulėjimą prie žydiškos „Bundo“ socialistiškios partijos. Iš prekybos mokyklos paleido 113 augstesnių klasių mokintinių; žemesnėse klasiuose traukliai mokėlas, bet mokyklą sergsti policija.

Iš Kobriniaus, Gardino g..

Keli ginkluoti vyrai stengėsi prisigriebti į kasą čianykštės savitarpinės paskolos draugystės, bet tą patėmijo sargai, kurie tuojaus pakėlė triukšmą. Vienas iš kasos sargų pašautas. Užpuolikas pasisekė pabėgti.

Iš Suvalkų gub..

Lenkijos jeneral-gubernatorius išleido atsišaukimą, kuriame visiems gyventojams prisako atiduoti valdžioms visus ginklus, kokius tik kas turi. Kas į tris mėnesius to nepadarė, bus be sūdo sušaudytas. Pakvaiso mat carpalaikio tarnas. Mums rodosi, kad po trijų mėnesių turės ginklus, zinodamas kad jį sušaudis, jau jį neatiduos ir pats nepasiduos caro tarnams.

Zodelis į Lietuvos dvarininkus.

Gerbiama jį bajorija, Lietuvos dvarų valdytojai!

Sveiki sulaukę Naujų Metų! Senieji metai pastatė Lietuvos gyventojams daug klausymų, atsakymą gi ant jų klausymų reiks duoti jau naujiems, 1906 metams. Terp jų yra ir Lietuvos apšvietimo klausymas. Tas klausymas reikalauja greito atsakymo: senieji metai paliko Lietuvą be mokyklų. Ikišiol buvusios mokyklos — tas Lietuvos demoralizavimo ir rusinimo rėnkis — pačių lietuvių pripažintos kaip niekam netikusios ir uždarytos, o mokintojai rusai atstatyti. Apšvietimo sistema — prašalinta, bet naujos apšvietimo sistemos dar nesutvėrėme. Kaip tas padaryti? Revoliucija plėstė plešį iš vyriausybės rankų tiesą kiekvienam gyventojui mokyklą tvirti. Taigi, gerbiama Lietuvos bajorai, turite gerą progą prisidėti prie to darbo ir atsilyginti tokiu būdu bent kiek

skolos šaliai, kuri išauklėjo jusų tėvus ir jusų brolius, dar gi ir jus pačius su vaikais. Atsiminkite ir tai, jog iš saldaus mieglio Lietuvoje gali kas nelaukiant pradėti jus kelti. Paveiklą netoli turime: pažūrėkite į Kuršo žemę, kas ten darosi? Tokiu paveiklu grasyti jums mes visai nenorime. Bet Lietuvos nanda verčia mus kreiptis į jus ir nurodyti jums vieną takelį, kuriuo eidami galėtum atnešti dabar Lietuvai nemazą naudos ir drage atlyginti tai šaliai bent dalį savo skolų. Atsiminkite dar ir tai, jog yra istorija, kurios teismas — teisingas, bet ir nemaršus. Neįangi manote, jog jos nutarimas bus jums, Lietuvos dvarininkai, malonus? Istorikų nemesis nepasigailės jusų...

Bet laikas dar nepraleistas, nors artinasi paskutinė valanda. Todėl skubėkite, kol dar ne vėlu. Darbas įvairus, jo yra be galo daug. Nors krislėlių į tą begalinę įmeskite, bet tik visi išvien, ir pamatysite, kas išeis. Tokiu krislėliu tebūna jums apsvietimo darbas. Tegul kiekvienas senosios istorijos Lietuvos bajoras įtaiso savo apygardoje, kur žmonės lietuviškai dar šneka, nors vieną tikrai lietuvišką pradedamąją mokyklą ir pamatysite, kokios didžios to darbo bus pasekmės. Lietuva pajus, jog ir jos, lietuviškai nešnekantieji — jos sunys ir jai nesvetimi. Kitokio kelio prie to prieiti mes nematome, priešingai — tolimesnis saldus miegas gali išaukti pasipiktinimą, kuris tada parodys jums kelią už Nemuno, į tikrąją Lenkiją; dargi mes patys, Lietuvos demokratai, su jumis kovosime tada, kai po savo priešininkais.

Todėl darba, Lietuvos bajorai! Tuo tarpu gi linkime jums kuodidžiausio šiam mūsų sumanymui pralankumo ir kuodidžiausios kloties tam naujam jusų darbui. Arkite Lietuvos dirvonus, bet arkite žmoniškai — teip, kaip reikalauja daugumas krašto gyventojų, lietuvių! Mums tas rūpės ir mes ne sykį į tą jusų darbą savo akį atkreipsime.

Lietuvos Demokratinė Partija.

Iš Prūsų Lietuvos.

Netoli Gastų, Kelmės Linkunose sudegė kumetėškė, kur sudegė 40 metų moteriškė, kadangi ji buvo nepilno proto.

Prūsų lietuviai subruzdavo rengti krutantį lietuvišką knygyną, iš kurio knygos bus siunčiamos į kaimus norintiems pasiskaityti. Knygynui geros valios tautiečiai padovanojo jau diktai knygų. Rodosi, galėtų kiek suteikti ir Amerikos lietuviškų knygų išleistoja.

Netoli Priekulės, kaime Užparviuose sudegė galvijų tvartas dvarponio Hofmano. Sudegė 3 jauciai ir 3 veršiai ir vienas paršas. Mat bernas nuo viršaus užmetė šieną ant žibintuvo, šienas užsidegė ir jo negalima buvo užgesinti.

Kaime Paberziuose, kaip paduoda „Nauja Lietuviška Ceitunga“, vienas ukininkas patėmijo, kad kas ten iš jo aruodų naktimis vagia grūdus. Todėl praitais prie durų virvę su kilpa, prie jos pririšo didelę sunkenybę. Vagilius, eidamas per duris, turėjo eiti per tą kilpą. Teip ir atsitiko: kilpa pagavo jo galvą, o sunkenybė išlėkė augstyn ir pakorė. Ukininkas rytmetį rado vagilį

jau negyvą: jam pasirodė ukininkas to paties kaimo.

Katyčiuose, Prūsų žandars sugriebė 5 maskoliškosios pusės lietuvių kurie slapta iš anos pusės atgabenė 500 svarų kiaulienos. Mėsą nuo jų atėmė ir visus pasodino į kalėjimą.

Nemanyuose, pulkas, gryniančių iš mokyklos, mergaičių, užėjo ant šilpnio Nemuno upės ledų ir įlūžo ir 4 mergaitės supuolė į vandens; tris iš jų išgelbėjo, bet ketvirtą, dukterį Lietuvio Šventaičio, prigėrė.

Prūsų valdžios Smalininkuose, priešais Sudargą, įtaiso specialią mokyklą už laikymui botanikų.

18 vasario, Prūsų lietuviai, Tilžėje, dvare vadinamame Jurbolyne, parengė tautišką šventę, kurios puikiausiu papuošimu buvo lietuviškos dainos, kurias dainavo Tilžės lietuviškoji giedorių draugystė.

Netoli Rusnės nuskendo žvejys Širmis ir jo bernas.

Iš AMERIKOS.

Švilpinimas bažnyčioj.

ANDERSON, IND. Čianykščioj metodistų bažnyčioj pastorius Kent, pabaigęs pamokslą, pakvietė susirinkusius švilpinimu pritarti giedamoms giesmėms. Parapijonai tą noriai išpildė, švilpino bažnyčioj lygiai vyrai, kaip ir moterys.

Saliunų daužytoja.

HOT SPRINGS, ARK. Garsi saliunų daužytoja, Carrie Nation, atėjo čia į vieną salioną ir pradėjo koliot susirinkusius žmonis, bet ją išmetė laukan ir nugabeno į kalėjimą už ardyną tvarkos.

Dreba žemė.

HONGTON, MICH. Darbininkai dirbant čianykščiose vario kastynėse apleidžia darbą ir kraustosi kitur, kadangi jie bijosi dirbti olose. Mat čia pradėjo drebtį žemė ir ant paviršiaus dreba teip smarkiai, kad nuo lentynų puola indai. Gyventojai nori su visu apleisti šitas aplinkines ir išsikraustyti kitur.

Pinigai Amerikoje.

Kaip apskaito New Yorko vokiška „Handelszeitung“, Suvienytose Valstijose yra iš viso \$2680629932 pinigų. Išpuola tokiu būdu ant kiekvieno gyventojų po \$31.88. Taigi ant gyventojų vien Prancūzijoje yra daugiau pinigų, ten išpuola po 37 dol. ant kiekvieno.

Prigavinga kompanija.

CINCINNATI, OH. Kompanija Electric Male, neseniai čia susitvėrusi, likosi apkečta su sūdą. Minėta kompanija, kaip užtikrina čianykščiai skundžianti bankieriai, paleido į svietą akcijų už 3 milijonus doliarų, o visi jos turtai verti vos 10000 dol.

Explozijos.

GENEVA, IND. Išlėkė į padanges krautuvės Hercules Tropeo Co. Explozijos du vyriškiai liko išmirus su draskyti. Iki 200 jardų nuo medžių žievė nuplėsta. Toj vietoj, kur buvo krautuvės, dabar yra 15 pedų gili duobė.

WILKESBARRE, PA. Buttonwood anglij kastynėse explozavo parakas. Explozijos 4 darbininkai liko užmušti.

Gaisrai.

DENVER, CAL. Varstotuos Colorado & Southern geležinkelio siantė gaisras, ku-

ris pridirbo nuostolių ant 200000 dol.

TRANVERSE CITY, MICH. Sudegė namai farmerio Juozo Rodis (ar tik ne lietuvis Rudzisz Rd.) netoli Summit City. Sudegė du farmerio vaikai, o trečiasis mirtinai apdegė. Motina, besistengdama gelbėti vaikus, teipgi sunkiai apdegė.

RUTLAND, VT. Siantė čia didelės gaisras, kuris pridirbo nuostolių beveik ant pusės milijono dol.

ST. PAUL, MINN. Netoli nuo čia, miestelyj Hulloke sudegė namai Ryan. Jo patir ir 5 vaikų, basi, vienuose marškinuose naktį prisigriebė pas kaimynus.

Nelaimės ant geležinkelio.

LOUISVILLE, KY. Netoli Maurici stacijos susimušė du pasażieriniai geležinkelio traukiai. Prie to 2 geležinkelio tarnai liko užmušti, o 5 ypatos tapo sunkiai sužeistos.

COLUMBUS, KANS. Išsoko netoli nuo čia iš rėlių greitasis St. Louis & San Francisco traukis ir iš dalies susidaužė. Prie to 3 ypatos sudegė, o 5 tapo sunkiai sužeistos.

JOMESVILLE, WIS. Netoli nuo čia, pasażierinis Chicago & Northwestern geležinkelio traukis susimušė su lokomotyva. Prie to 3 ypatos liko užmuštos, o 10 yra sunkiai sužeistos.

BOSTON, MAS. Netoli Hurlington ave. geležinkelio stacijos išsoko iš rėlių greitasis Albany geležinkelio traukis. Prie to 14 metų švedė liko užmušta, o keturios ypatos sunkiai apklutos.

IŠ DARBO LAUKO.

SCRANTON, PA. Sustrakavo 1200 anglekasių Jermyon Coal Co. Rendhame. Darbininkai sako, kad kompanija sulaužė kontraktus ir sumazino jiems algas.

LAKEWOOD, OH. Darbai eina čia pusėtina ir yra vilptis, kad teip bus per ilgesnį laiką. Dirbtuvėse National Casleon Co. dirba su dviem darbininkų atmainom.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Iš Chicago, Ill.

Kaip lietuviški karčiamininkai daro lenktyniavimus atidarydami karčiamas kas antros duris, teip ir vietinės draugystės bei klubai lenktyniuoja rengdami kas šventadienį balius. Pasitaiko, kad net keli kartu buvo. S. L. A. 36ta kuopa teipgi pakliuvo į tokį lenktyniavimą, nes rengiant šimt 21 seimą S. L. A. Chicagoje lėšas (kastus) seimo iškilnių, be abejo, turės vietinės kuopos parnešti. Todėl ir 36ta kuopa negalėjo išvengti konkurencijos, bet turėjo rengti balių ant 18 d. vasario K. Laudanskio salėje. Draugas K. Jokubaitis dovanojo kuopai kamodą, o draugas K. Petro-nis mandoliną. Minėti daiktai leisti ant išlaimėjimo už tai ir pasisekė pusėtina tikietų išparduoti; teipgi ant balius buvo gana daug svečių, per ką 36ta kuopa apie 80 dol. grynų pelno atliks. Užtai vardan 36tos kuopos pp. K. Jokubaitis ir K. Petronis už suteiktas dovanas tariu atdu, velydamas, kad ir kiti lietuviški bizeriai jų pavyzdį sekty ir prie tautiškų reikalų prisidėty, nes, be abejo, ir visuomenės bizerius rema, kurie tautos reikalus apsirupina. Teipgi dėkavojo atsilankiu-

siems ant mūsų balius. Beje laimėjo daiktus: tikieto No. 661 kamodą, Ona Gečiukę; No. 140 mandoliną, bet mandolinos laimėtojas ant balius nebuvė todėl meldėsi atsilankyti į „Lietuvos“ redakciją ir atimti laimikį.

M. J. Damijonaitis.

Saugokimės veldmainių!

Atsiranda ir tarpe mūsų pasidavėlių, kuriems daugiau rūpi savo kastos reikalai ir politika, nei pripildymas savo mėsų, negu Lietuvos gerovė. Kada Philadelphiajos lietuvių suskato umu laiku padaryti seimą visų lietuvių Amerikoje, apavartymui Lietuvos nelemto padėjimo ir kokių būdu mes galėtume prisidėti prie jos išliuosavimui, — tai „Žvaigždė“ liepia lietuviams nevaziuoti ant seimo, bet kvičia visus lietuvius-katalikus ant lietuvių katalikų seimo. Aš užklausočiau „Žvaigždės“, ar žmogus laisvą pažūrą nėra teip geras lietuvis, kaip kad katalikiškų? Man rodosi, kad visi gali būti lietuviams, kurie trokšta valnos Lietuvos ir stengiasi ją išliuosuoti. Gėda jums, pasidavėliai rusams ir italams, nes jums nerūpi tautiškumas, bet, kaip pirma sakiau, tik jus ašabiški reikalai, kurie yra priešingi reikalams mūsų šalies. Jus netrokstate valnos, liaukinės Lietuvos, nes žinote kas Prancūzijoje atsitiko! Jus netrokstate lygybės, nes jusų ilgi skvernai turės persimainyti ant sėrmėgų! Jus netrokstate viso to, kas yra miela ir gražu tikriems lietuviams, nes jie jau bus atsigėrę jusų storais pilvais ir raudonomis nosimis! Jums smirda lietuvių, bet nesmirda jums jų pinigai, nes, prisidengdami šelpimu išliuosavimo Lietuvos, renkate aukas savo reikalams, kurias panaudosite sudrutinimui reikalos.

Talgi, atsisaukiu į tuos tautiečius, kurių širdyse dar liepsnoja meilė tėvynei, kad išrinktumėte delegatus į augščiausią minėtąjį lietuvišką seimą. Dirbtuvėse Philadelphiajos 22 d. vasario, o „Žvaigždė“ ir jos pasekėjai laikeliauja į Romą atlikti savo katalikišką seimą tenai.

Tegyvuoją valna, liandinė Lietuvai! Ir laį seimas Philadelphiajoje prisigėda į ją įgyti!

Keistutis Šliupas, 328 Federal st., Philadelphia, Pa.

Iš Chicago Heights, Ill.

Čia yra didokas burelis lietuvių, vyrų ir moterų, bet tėvynės ir apsvietimo reikalais nesitupina.

Trys draugai, norėdami atlikti savo pareigas ir sušelpiti brolius kovojančius už tėvynės laisvę, 28 d. sausio sukvietė plakatais susirinkimą vietinių ir iš Stegero lietuvių. Susirinkimas atsiuvo salėje L. Vaitkevičiaus. Publikos buvo nedidelis skaitlis. Ant susirinkimo laike prakalbą iš Chicago draugas J. Jancauskis. Aštikiai ir gražiai išguldė revoliucijos reikalus, darbus mūsų brolių, kovojančių už laisvę mūsų tėvynės, buvį ir reikalus darbininkų ir tt. Paraginys prie aukų sušelpimui kovojančių, susirinkę sumetė \$16.50.

Teipgi liko išrinktas komitetas aukų rinkimui: kassieris — F. Kriščiukaitis, sekretorius — J. Jonušis.

Išrinkti teipgi tapo kolekto-riai rikimui aukų po gyven-tojus: K. Mickevičia, J. Moškaukas, A. Pavilaitis ir V. Montrila.

Iš vietinių kalbėtojų Liaudankas kalbėjo apie svarbų mokslo, ragino aukauti kovojantiems nors mūsų vienus pietus.

Sumetė ant susirinkimo \$16.50, suklektavo \$16.30. Išviso įplaukė \$32.80. Pasikiriam Liet. Soc. D. Partijai. Pinigus pasiuntė „Lietuvos“ redakcijon. (Aukos pagarsytos pereinam num. Rd.). J. Jonušis.

Iš Clevelando, Oh.

Ilgai mes miegojome, bet paskutiniame laike ir pabudom iš miego. Trumpam laikui čia buvo net trys visuomeniški susirinkimai parengti 3 kuopos Lietuvių Socialistų Partijos Amerikoje. 1 visuomeniškas susirinkimas likosi šauktas 1905 m. 3 d. gruodžio apkalbėjimui siuntimo telegramo Vilniaus susilaužimui, kam ir kunigas Plausinaitis pritarė ir užsakė bažnyčioj. 2 visuomeniškas susirinkimas atsiuvo 1 d. sausio š. m. reikalauose šelpimo revoliucijos. 3 susirinkimas buvo sukvietas 28 d. sausio, apvaikščiojimui metinių sukvietimų krūvinos nedėlios, taigi darbininkų skerdynių buvusių 22 d. sausio Peterburge.

Paskutinėse dienose Clevelando lietuvių gavo spaudintus atsisaukimus su užkvietimu ant seimo į Philadelphiajos kuris atsiuvo 22 d. vasario š. m. Kas yra kviečiantis susilaužimui komitetas tikrai negalima žinot, bet kiek galėjau patirti iš lietuviškų laikraščių, tai jis susideda iš trijų ypatų: Dr. J. Šliupo, kun. Kaulakio ir kun. Žilinsko.

11 d. vasario teko but lietuviškoj bažnyčioj. Po pirmo evangelijai prasidėjo pamokslas, kurį pasakė kun. M. Plausinaitis. Pabaigęs pamokslą kun. M. Plausinaitis, atsisukęs, pasakė, kad turinti padėję pas jį pinigų atsimiti nes tie pinigai nešildo; gali prapult, toliau pridurė, jog laisvamaniai: Šliupas, Šliuparniai, arklavagiai, pabėgėliai iš Lietuvos (o kunigas ne pasakė, prie katro skyrėlis priguli? Rd.) rengia seimą Philadelphiajoje 22 d. vasario š. m.

Aš nusišėbėjau, išgirdęs tokią kunigo kalbą (mesgi viens kitą neapcentus! Mylėkime viens kitą ir mūsų tėvynę. Rengime prakalbas, riskimės į vieną rysį.

J. Stas.

Ant balius benas grajijo amerikoniškus šokius. Argi jis ne galėtų pasimokyti lietuviškų?

J. Kurutis.

Iš Scranton, Pa.

Aplinkinės kastynėse darbai eina čia labai gerai, dirba pilną laiką. Iš kitur pribuvęs darbininkas gali gauti darbą. Žmonelės rengiasi prie štraiko. Jeigu užgims štraikai, tai ne greitai pasibaigs.

Nors čia gyvena daug lietuvių, bet ant tautiškos dirvos dirbančių ne daug. Rinkimu aukų sušelpimui brolių kovojančių už tėvynės laisvę nieks neužsima ir aukų tam mieriui plaukia iš čia mažai. Yra čia kelios lietuviškos draugystės ir klubai, bet negirdėt, kad būtų aukavę revoliucijai pinigų. Yra čia keli prijaunanti tautos reikalams vyrai, bet ir jie ne daug gali padaryti; daug yra tokių, kurie drasko drabužius trindami šinkorių barus. Tankiai galima patėmyti svyruojanti į visas puses lietuvių. Ar nebūtų geriau, vietoj žudyti sveikatą ir pinigų salionuose ir už tai nuo svetimačių užitraukti panieką, aukauti nors dalį pinigų tautiškiems reikalams, paveikslui, sušelpimui tėvynės revoliucijonierų; galėtume ir čia, Scrantone, knygyną uždėti, kur geriau laiką galima but praleisti negu karčiamose.

Mainiejius.

Iš Wilson, Pa.

Yra čia apie šimtas lietuvių. Asirado čia keli tautiečiai, kurie bandė kalbinti lietuvių sutverti kokią nors draugystę arba Susivienijimą L. A. kuopelę, bet visi pasistengimai ant vėjo nuėjo. Wilsono lietuvių vaziavo kitur prisirašyti ne prie lietuviškų tik prie slovakiškų spolkų, lenkiško Związkę ir tt. Šiuose metuose Wilsono lietuvių pabudo iš sunkaus miego ir sutvėrė Sus. Liet. Am. kuopą No. 116. Iš syk pristoję 10 sanarių. Jauna kuopa parengė prakalbas 11 vasario, užkvietė gerus agitatorius iš Pittsburgho. Mes tariam Pittsburgho aplinkinių lietuviams sekti mūsų paveiklą. Gana miego, gana viens kitą neapcentus! Mylėkime viens kitą ir mūsų tėvynę. Rengime prakalbas, riskimės į vieną rysį.

Iš Worcester, Mass.

9 kuopa S. L. A. 11 d. vasario laikė susirinkimą, ant kurio svarstė reikalus rinkime komiteto. Perskaitytas buvo atsisaukimas „Tautiečiai ir Tautietės!“ (teipo iš atsisaukimo „V. L.“ No. 6). Kad Naujos Anglijos lietuvių, kaip rodos, nevisi priitar; mes abejojame. Matysime toliau. Mes protestuojame prieš Philadelphiajos draugystes, kurios paskyrė teip trumpą laiką, kadangi teip greitai negal but išrinkti ir neparodo kur siųst nutarimus nuo draugystių. Reikėjo laiką atidėti ant toliau, nes pinigai, kaip matėm, buvo perduoti teisingai. Suprantam geriai šio seimo tikslą — Kun. Žilinskas sakė daug nuveikė, organizavo lietuvių, bet mes teipgi girdėjome, kad jis, kaip kun, kaip antai Lawrence, norėjo paglemžti revoliucijai sudėtus pinigus, savo prakalbon nurodinėjo, kad caro reikia melsti, pasikelimas prieš valdžią šas beprotišku (ant seimo kitiems juk nieks negali uždrausti kitokias nuomones skelbti. Rd.). Ant seimo

kunigai su vargamistroms susirinks kaip kad darydavo ant seimų S. L. A. kol jie buvo vadovais tos organizacijos. Mieli broliai ar girdėjote apgalistaujant kunigą vargšus darbininkus ir jų skurdą, ar girdėjote kad jie būtų kaltinę vargdienius pasipriešinti valdžiai, kovoti už savo tiesas? To jie ne darė. Kodėl Philadelphiajos komitetas ne perstatė seiman kun. Kaulakį, kad jis surengė skerdynę bažnyčioj? Lietuvių viari nors nekarta kunigų su skriaudžiamais ir išnaudojami, be jų apseiti negali, o matome čion Amerikoje keiksmus kunigų ant žmonių, kada jie pradėjo rinkti aukas revoliucijai, ta daro ir Lietuvos vyskupas Roopas ir visi kaip imanydami keikia caro priešus. Amerikoje kunigai mazydami, kad keikamas negelbsti, užsimanę susukti žmonių protą, nes pamatė, kad pradeda trukti retėžiai nelaisvės.

Kuopos 9 L. L. rašt.

J. Smoletis.

Viskas tas skamba gražiai, bet ko nori kuopa? Iš viso rašto sunku tą suprasti. Ar nenori kad seimas būtų, ar protestuoja todėl, kad užmanytas jis kun. Žilinsko?

Red.

Iš Wilson, Pa.

11 d. vasario čia buvo lietuviškas susirinkimas su prakalboms, parengtas sudrutinimui 116 kuopos S. L. A. ir Šv. Jono Krikštytojo draugystės. Podrang buvo mislyta sušelpiti revoliuciją, verdančią Maskolijoje ir Lietuvoje.

Kalbėtojai buvo atvaziavę iš Pittsburgho: pp. Maskelinas, Bagočius ir kun. Dilionis, kurie kalbėjo apie mūsų reikalus, organizacijas ir revoliuciją. Bagočius buvo net antru kartu pakviestas kalbėti, ką jis ir padarė. P. Maskelinas užgavo biskų kunigus, primindamas jų darbus prie išardymo Susivienijimo. Negerai yra tai ant kunigų šnekti tokiuose miesteliuose kaip pas mus, nes žmonės čia laikraščių neskaity, nesupranta ne ne politikos kunigų ne tautiško judėjimo, viską ima už piktą, o paskui sunkiau tokius ant prakalbų atsivesti. Geriau duoti laiką išmokyti žmonis bent kiek, supažindinti su tautišku judėjimu, o kada jie pasijus lietuviams, pamylės savo tautą ir kalbą, patys pradės neapkęsti tų, kurie yra priešais tautystės ir civilizacijos. Bagočius ir Dilionio kalbos patiko žmonėms iš turinio, bet ne pats kalbėtojai. Dilionis, mat kaip po neprisigulmingas, yra praščiokėlių neapkenčiamas, o Bagočius su juom atvaziavęs, teipgi negeresni išpuolį daro. Antra, kun. D. pasielgimas peiktinas. Kada susirinkusieji sudėjo revoliucijai \$20.35, kuriuos turėjo p. B. ir iššęs, paklausė, kur pinigus pasiųsti, tai Stasiukeliui atsiliepęs, jog ant rankų Širvydo, tegul atiduoda socialistams, ir nekuriems pritarus, B. paklausė ar visi ant to sutinka? Kun. D., nors ne cento kaip regis neaukavo, atsiliepė: „Kam čia su tais pinigais teip ilgai užsiminti (nors kiti darbu nebuvę), juk mes pirma apšnekėjome, kur turėsime padėti“. Musų ir vyrai, neaukavę nieko, vaziuoja ant prakalbų ir nutaria, be aukautojų patarimo, kur pinigus dėti. Keistas daiktas. B. klausė žmonių dar sykį, bet gūdno tinas vėl pakilo iš kertės šaukdams: „Vai-i, Vai-i. Kas čia vis šaukia sociali-

stašams ir socialistams tuos pinigus? Aš tuos pinigus nuvešiu į Philadelphia, naujam kasieriui". B., nelaukdamas žmonių pritarimo, tuos pinigus ir supylė į skverną, kadangi nenorėjo kelti vaidų, kas būtų negerai ant aukautojų padaręs įspūdį.

Jau syki D. išsivežė pinigų nuo Courtney, Pa. (artimas kaimelis) ir atidavė Šliupui, už ką žmonės baisiai pyksta, nes sako: „tas Šliupo agentas atvažiuoja, kalba, buk pinigai ant revoliucijos, o paskui atiduoda Šliupui!" (Neskaitydami laikraščių višai nesupranta reikalų stovio). Paskutinės prakalbos ir pasielgimas D. su pinigais teip žmonis įerzino, kad nekurie atvirai kalba, jog „jei jis (supr. D.) dar syki atvažiuos muilyti akis, tai netik kad neduosim nė cento, bet tokį kunigą..."

24 d. vasario mes turėsim balių Courtney, Pa., svetainėje p. Sekavyčiaus. Užprašėm kalbėtojus iš Pittsburgo.

Lietuviai jau pradėjo krutėti, ir galima tikėt, kad greitai pakils, kad jau neužmigs.

Aukavės Doliarij.

Iš Waterbury, Con.

31 d. sausio čianykštė Šv. Juozapo Dr-tė parengė balių. Įžanga buvo po 25c. (o ke- no naudai buvo tas balius? Viešai naudai ar privatiškai draugystės? Rd.). Žmonių susirinko gana daug, gaila vien, kad muzikantai griežė ne lietuviškus, bet amerikoniškus šokus.

28 d. sausio kunigas iš skyklos apskelbė bažnyčioje atskaitą iš bažnyčios įėjimų ir įplaukimų (o kas tą atskaitą kontroliavo? Rd.).

J. Kuraitis.

Iš Lynn, Mas.

Lietuvių yra čia apie 500, o revoliucijos reikalams surinko vos 14 dol.

8 d. vasario, ant susirinkimo Dr-tės Šv. Kazimiero pri- buvo delegatas Lietuvių Uke- sų Kliubo ir kalbino išvien parengti balių revoliucijos Lietuvoj naudai, bet prezidantas nedavė delegatui apie balius reikalus kalbėti ir per tai balius negalima buvo nutarti. Gėda Lynno lietuviams, kad jie nenori supras- ti mūsų tautos reikalų. Bet jie atsiliko užpakalį kitų vietų lietuvių pertai, kad jie ne mėgsta skaityti ne laikraš- čių, ne kitokių lavinančių protą raštų.

Dr. Sanarys.

Iš Hashings, Pa.

Antrą dieną šito mėnesio, pas Milacką susirinko ganja girtuoklių, kazirinkų. Besilinksmindami, susipešė. Pestynėse tapo nudurtas su peiliu Martinas Žilinskas. Žmogūdytys suareštuotas, yra tai Leonas Rašulis. Sėdi Ebsensburgo kalėjime.

Velionis paėjo iš Punsco parap. Atvažiuo į Ameriką 1893 m. į Forest City, Pa. Žmogūdytys paeina nuo Drus- kininkų.

V. Stang.

Iš Providence, R. I.

Darbai čia nebloginai kaip kitur.

Providence gyvena lietu- viai nuo seniai, bet iš čia ne buvotinių apie pagirtinus čianykščius lietuvių darbus, blogų tai ne trunka. Pestynės, areštavimai beveik kas dieną atsitinka, bet užmanę ką gero, pritarę nerasi. Dabar visur renka aukas re- voliucijai, bet Providence au- kų rinkimą laiko už menką, nes lenkų kunigas pasakė, kad tik bomai mušasi.

Yra čia Dr-tė Šv. Jono Krikštytojo, uždėta 4 metai atgal; bet ji buvo po lenkų globo, todėl apie kokiū- nors jos darbus ant mūsų tau- tos labo ne buvo nieko gir- dėt. Draugystė ta ne auga, nes didelė kunigiška kontro- lė uždėta: sanarys turi 3 sy- kius ant metų atlikti išpažin- tį, o jeigu ne atliko, turi but išbrauktas. Dabar ji turi tik 40 sanarių.

3 d. gruodžio 1905 m. su- vertta tautiška draugystė D. L. K. Gedimino gvardija, lai- gi kareiviška, laisva nuo kunigiškų vystyklų, kas no- rės atlikti išpažintį, galės at- likti, kad ir kas mėnesis, o kas ne, teipgi bėdos nebus. Į tą draugystę gali prigulėti kiekvienas lietuvis mokan- tis lietuviškai kalbėti.

Į ją prisirašė 47 sanariai, visi prigulė S. L. A. Gaus 150 dol. posmertinės, o ligoj sanariai gaus 6 dol. ant ne- dėlios.

Draugystės viršininkai to- po išrinkti šie: prez. — Izi- doras Gudaitis, vice-prez. —

Antanas Griškevičia, sekr. fiņas — Martinas Bravykas, protokolų sekr. — Jonas Mic- kevičia, kasierius — Antanas Sutkaitis, maršalka — And- rias Palionis. Tikimės kad draugystė augs, nes čia lie- tuvių yra arti 1000.

Pereitą rudinį lietuvių stengėsi sutvėrti lietuvišką parapiją, bet nepasisekė, len- kų kunigas pasistengė kelią užstoti, ketina išsimokyti lie- tuviškai šnekėti.

Tėvo Vaikas.

Iš Puritan, Pa.

15 d. vasario mes susirin- kome pas Joną Seruką ant krikštytyn. Sutarėme sudėti po kelis centus revoliucijai, taigi susilpimui mūsų brolių, kovojančių už laisvę mūsų tėvynės Lietuvos. Nors bu- dingo susirinkusių apie 30 ypa- ty, bet ne visi aukavo, dau- geliui mat ne rūpi mūsų tau- tos ir tėvynės laisvė, tie šel- pia ne revoliucijai, bet šinke- riui. Susirinkę sudėjo \$3.45 (aukautojų vardai pagarsinti kitot vietoj. Rd.). Pinigus siunčiam „Lietuvos" redak- cijon ir prašome perduoti So- cialdemokratų partijai.

J. Lukoševičia.

Iš Madison, Ill.

5 d. sausio, einant į darbą tautiečių V. Kudarauckui, su revolveriu pastojė jam ke- lią koksai valkata ir pareika- lavo pinigų. Kudarauckas ne paklausė, bet drožė už- puolikui į snukį. Tas, apsi- sukęs, šovė ir pašovė Kuda- raucką į šlaunį. Draugai parnešė pašautą namon ir nu- vezė į ligonbutį, kur žmogus išguldė 3 savaites. Dabar jau sugrįžo iš ligonbutio, bet kulkos daktarai ne išėmė.

Draugas.

Iš Brooklyn, N. Y.

12 d. vasario sulaukėme dukterį, kuriai davėme var- dą Euridice. Pajūmėjimui to atsitikimo, aukauju 2 dol. revoliucijos reikalams. Pini- gus nusiunčiau Dr. Šliupui. Leonas ir Malvina Ereminiai.

Iš Baltimorės, Md.

Miesto valdžia išleido pa- davąjįjimą apie karčiamas: 1. Šventą dieną ir nedelio- je, uždrausta pardavinėti svaiginančius gerimus, lan- gai karčiamų turi buti ne už- dengti, ne užtrauktos salinės durys ne užraktytos.

2. Per užpakalines gatves nevalia vaikščioti žmonėms, jeigu pagauna žmogų išei- nančį per užpakalį tuojuos areštuoja ir nuveža į poli- cijos staciją kur turi išitei- sinti.

Čia tapo inkorporuota lie-

tuviška paskolos bendrija, in- korporatoriais yra: J. Domu- kaitis, advokatas Grigoravi- čia, Mazeika ir J. Karalius.

13 d. vasario austrakavo lietuviški kriaudiai „opreit- riai" pas kontraktorių Jurgį Rinkėvičią. Opreitoriai no- ri 27%, gauna 26%.

Sp.

Pirmas „Žinyčios" sei- mas.

Lietuviškas Komitetas „Ži- nyčios", kuri keturi mėnesiai atgal apgarsino užmanymą sutvėrimo lietuviškos kolio- nijos ir susitelkimo lietuvių Amerikoje, kurį tai užmanymą lietuvių, teip prilankiai priėmė, kad vien Chicagoj susitvėrė keturias kuopos „Žinyčios", rengia pirmą sei- mą, ant kurio bus surėdyti ir priimti įstatai „Žinyčios", apdirbtos programos tolesnio darbo, ir apsupinti dalykai inkorporacijos.

Ant seimo bus pakviestos visos lietuviškos organizaci- jos, draugystės, laikraščiai ir praklonesni, užsiplėn ant tautiškos dirvos veikėjai.

Seimas atsibus 8, 9 ir 10 d. balandžio salėje D. Šemakio ant kėrtės Union ir Canal- port ave. Smulkmenos bus kitą kartą paduotos. (Kad tik ne teip plačiai. Rd.).

Draugystės dalyvaus per savo atstovus, po tris iš kiek- vienos.

„Žinyčia" yra lietuviška, moksliska (?) Rd.) organizaci- ja, kuri rūpinasi apie da- bartinį balių ir ateitį mūsų tautos: Gerovė, galybė ir garbė kiekvienos tautos re- miamasi ant daugybės yvairių pamatų, kuriuos kiekvienas veikėjas ant tautiškos dirvos turi gerai pažinti pirmiau negu imasi darbo, nes be to ir didžiausias bruzdėjimas yra aklu darbu ir ne atneša nau- dingų vaisių.

Remdamiesi ant datyrimų „Žinyčia" kviečia visus iš- mintingus lietuvių, be skir- tumo jų pažvalgų: susirinkę į vieną būrį, galėsime paly- ginti savo nuomones ir pa- žvalgas, paremti geresnes, o atmeti klaidžias. Iš to gali but nauda tėvynei ir tautai.

Ne ardyti ir keršyti, bet remti kas pasirodys geru, ir taikinti tautiečių yra mieriu „Žinyčios". Kiekvienas ap- šviestas, suprantantis prie- zastis ir pasekmes visokių at- sitikimų, žino, kad organizaci- ja paremta ant demokratiz- mų pamatų, ir turinti toki garbingą vardą, ne gali at- nešti kitokių vaisių, kaip to- kius, kokių visuomenė sau geis.

Ar reikalinga mums tokia organizacija, ar ne užtenka ji kitoms lietuviškoms orga- nizacijoms?

Seniausia ir didžiausia lie- tuviška organizacija Ameri- koje Sus. Liet. Am. skaito vos penkis tukstančius ir kelis šimtus sanarių, o lietuvių Amerikoje yra su viršum 400000, iš kurių daugelis priguli prie pašelpinių drau- gysčių, ne priklausančių prie kokių svarbesnių organizaci- jų, o dar didesnė dalis nie- kur nepriklauso. Tas rodo aiškiai, jog ne buvo dar lie- tuviškos organizacijos, kurią visuomenė pripažintų už at- sakančią apsupinimui visokių reikalų.

Taigi tokiai organizacijai buvo ne užimta vieta, ją už- ėmė „Žinyčia", kuri nori ve- sti lietuvių prie supratimo tautiškų pareigų, risti į vie- tų galingą tautišką ryšį, pa- remtą ne ant pavienių ypatų, bet ant išminties, noro visuo- mėnės.

Dabar mūsų organizacijos ne tik kad eina skiriumi, bet dar viena kita prieštarauja,

kartais platina neapykantą. Atsirado dar ir tokios, kurių tikslu yra ardytas tikėjimo. Reikia dar pridurti, besidali- aima lietuvių į luomas ir už- siėmimus. Tas yra paveiks- lu dabartinės tautiškos tvar- kos, kuri stačiai akis duria, rodo mūsų silpnąbę.

Toks dalykų stovis yra priešingu prigimtoms tiesoms ir turi būti atitaisytas.

Gamta remiasi ant sutaukos ir centralizacijos. Tą galime patėmyti visuose dalykuose ir kožnoj vietoj. Žvilktė- kim ant vandenį ir žemės,

ant viso sutvėrimo pasaulės jos gyventojų, o laisvime, jog viskas yra surištas nemato- mu ryšiu, sutauktas teip, jog viens nuo kito priklauso, viens ant kito remiasi.

Vandens plaukia į jures ir mares. Tai yra vandenų or- ganizacija. Pamašiu būdu sutaukinti ir kiti dalykai.

Ardosi tikėtai apmirę daiktai, nustoja sutaukos yra zenklų mirties. Tokioj šviesoje mato šiuos dalykus mokslas (ne, mokslas tuos dalykus mato kitokioj švie- soje: mokslas sako — kova yra gyvybė, kur nėra kovos, ten yra mirtis. Ant galo tie iš- vėdžiojimai neturi nė susiri- šimo su „Žinyčios" seimu. Rd.).

Daugiau suprantamu pa- prastam žmogui būdu apsi- reikiška organizacijos tarpe protingų sutvėrimų, ypač tarpe žmonių, kurie skirstosi į tautos ir viešpatystes, užve- da vieną tvarką ir tas atga- bena viešioms laimė, kitiems nelaimės.

Šioj gadynėj rėdymas tau- tiškų dalykų yra teip sunkus, jog reikalauja ne mažai moks- lo. Be apšvietimo visuome- nės tauta negali pasiekti lai- mės, bet ne gali užlaikyti lai- svės ir gerovės.

Laikai valdžios tvirtos kumščios praėjo. Matome tą ir karęj maskolių su japo- nais, jog ne didamas ir skait- lingumas tautos, bet jos ap- švietimas, sutauka, melle tė- vynės ir supratimas tautiškų pareigų duoda galybę.

Per nesutikimus ir netvar- ką nupuolė mūsų senovės teip galinga ir garbinga tau- ta. Šaltiniu tos tvirtybės mūsų protėvių buvo tautiš- kai moksliska organizacija, vadinama „Žinyčia".

Kaip saulė gaivina gyvybę, teip „Žinyčia" gaivina ir tvirtino dvasią visų lietuvių, kurie per amžius mokėjo ap- ginti ir užlaikyti savo tėv- nės laisvę.

Dabartinis mūsų krutėji- mas, besistengimai atgauti laisvę ir gerovę gali atnešti pageliantus valsius tikrai ta- da, jeigu mes, supratę reika- lavimus ir dvasią šios gady- nės, sujungime visas mūsų pajiegas, ir stosime prie tau- tiško darbo kaip vienas žmo- gus. Jeigu tokios organizaci- jos dar nėra, tai skubinki- mės kuoveikiaučiai sutverti, nes juo veikiau išimsimės prie- darbą, juo veikiau sulauksi- mės vaisių. O jeigu senovės rido visus lietuvių galinga „Žinyčia", tegul ir dabar jos vardas visus mus suriša ir su- taiko.

Ne klauskimės kas tą vardą pakėlė, nes tas yra mažmoži- us, bet devėkime jį visi, nes su- juom yra surišta mūsų gar- binga praeitis.

Ne užvydktme garbės, nes ji yra užmokėta už garbin- gus darbus. Darbo yra daug, visiems pakaktinai, daug yra ir garbės. Skruzdėlės ir bi- tys užsiplėno amtiną garbę, vien garbingu darbu ir gera organizacija. Stengkimės vi- si darbuotis, o pakelsime ga- lalybę ir garbę mūsų tau- tos.

J. J. Hertmanovičia, pirmas „Žinyčios".

In Amerikos Lietuvius.

Draugai! Jūs iškeliavu- tieje į tolimą, laisvės šalį, gal- jau užmiršote, kas tai yra vargingam žmogui vilkti kie- tą ir kruviną caro jungą. Galime jums tai priminti ir paaiškinti. Galime jums iš- kiekvienos vietos žmogaus krauju rašyti apie caro val- džios šunybę, nes to kraujo mūsų budeliai kas dieną pra- lieja visur, po miestus ir kai- mus, dideliais klanais...

Caro valdžia pasiuto iš bai- mės ir įnirtimo. Ji drebėda- ma matė, kaip iš visų galų ir kraštų caro valstybės sukilo darbininkai ir valščionys. Ji susitraukus žiūrėjo, kaip au- mo revoliucija. Ji buvo pri- versta duoti viena po kitai reikalingas mums laisves; są- žinės, žodžio, susirinkimų, streikų, ypatos ir gyvenimų (tribų) nepaliediamybę. Ra- mindama valščionis, ji paža- dėjo panaikinti „vykopus" (išpirkimo mokesčius), tildy- dama mažesnius ir bežemis, ji žada jiems duoti žemės.

Norėdama visus suvilioti val- džia skubinais greičiau su- šaukti iš žmonių atstovų „du- mą", tokį parlamentą, kurs- gintų caro valdžią prieš žmo- nes.

Darbininkų luomas ir val- čionis dėlto nesidavė apganti- caro bernams. Žodžio, spau- dos ir susirinkimų laisvės bu- vo vien tam sunaudota, kad parodyti plačiausioms žmo- nių minims caro ir jo val- džios šunybę ir paaiškinti, kaip tą caro valdžią reikia iš- griauti. Draugovių laisvė leido tuojuos sutraukti ir su- vienyti visas susipratusias proletarijato spēkas. Švie- damiesi darbo žmonės vienok neužmiršo, kad kraugeriu Mikalojui II tarnauja dar ginkluoti tamsių kareivių pulkai su policija ir žandar- merija. Jie suprato, kad ginkluotą priešą apgaletį pa- siseka tik ginklu ir ėmė paty- loms ruošti savo terionims karabirus, revolverius ir bom- bas.

Judėjimas augo. Platin- damasis vis tolyn ir tolyn tas judėjimas sukildino vienin- tėlę spēką, nepasilikusį tar- nauti carui, — kariūmenę ir patraukė ją stoti ant darbi- ninkų pusės. Sukruto prieš- vyriausybę pulkai Sevastopo- lyje, Odosoje, Maskvoje, Kron- state, Grodne, Kaune, Sval- kuose, Charkove, Kijeve ir daugelyj kitų vietų. Kazar- mės ėmė vis tankian ir tan- kiau girdėtis riksmas: „Ša- lin caro valdžią!"

Tuomet caro valdžia pama- tė, bene pirmą kartą, kaip atsirado, jog jai iš baimės plaukai ant galvos pasisiau- sė, nes aiškiai pajuto galą besitartinant. Varguolių te- rionys, įsigalėję apgauliais ir suktymėmis, dėlto apsigriebe, kaip gelbėtis nuo žmonių keršto. Jie pažadėjo kareivi- viams didesnę algą, geresnį užlaikymą ir apsiėjimą. Jie pasistengė kosės šaukštu pa- pirkti dar kokiam laikui mu- sų pačių valkus ir brolius, kad su jų pagalba užgniau- ti revoliuciją. Jau prasidė- ti skerdynės. Caro karei- viai šį kartą dar priveikė Maskvos darbininkus, nuga- labino ir suėždė apie 15000 žmonių, armotomi (kanuole- mis) suardė šimtus namų ir slautė po miestą kaip pasiutę žvėrys. Visuose didesniuose Rosijos miestuose vėl atsi- rado žandari ir šnipai ir vėl kasdien areštuoja tukstan- čiais. Berods visoj caro val- stybėj nebėra kalėjimo, kurs nebūtų prikimštas valdžios priešais. Nepraėina diena, kad keliuose dešimtėse pavie- tų ar miestų nebūtų apšauk- tas karės padėjimas (metas).

Caro generolų rankas ati- duota Lenkija, Lietuva, Lat- vija, Estai, Kaukazas, Rosi- jos pietinė šalis, Sibiro gel- kelis su aplinkiais ir daugy- bė miestų pačioj Rosijoje. O- juk ten, kur yra karės padė- jimas, turtas ir gyvastis mili- jonų žmonių priguli nuo upo mundieruoto bašibuzuko. Ten miestų gatvėmis ir po kaimus daužosi girtų kazokų ir dra- giųjų pulkai, kurie medžioja žmones ir šauda juos savo pa- silinksminimams.

Paklausite, kas dedasi Lie- tuvoje?

Lietuvoj teip pat revoliu- ja. Ir Lietuvoj proletarija- tas su valščionimis kartu tai- sę perkasi krauju. Nebemo- kame caro valdžiai mokesčių. Uždarėme ar sudaužėme caro monopolius kuone visoj Lie- tuvoje. Atstatėm nuo vietų ir daugelyj vietų visai išva- rėme urėdninkus, pristavus, žandarus, žemskius, valščio- rastiininkus, rusus mokytojus pradinių mokyklų, staršinas, caro bernų pastatytus ir be- gėdžius valščioj teismus (su- dūsus). Įvedėme naują tvarką (rėdą). Daugelyj vietų jau sutaisėm beluominis val- čius, prie kurių prisideda vi- si valščiaus gyventojai — dvarponiai, bežemiai, ukini- kai, lietuviai, rusai, žydai — neskiriant tautos ir tikėjimo.

Valščiams rėdyti visi suaugę valščiaus gyventojai, išsiriu- ko valščiaus komitetus, išsi- rinko teismus, vaikams mo- kyti pasikvietė tinkamus žmones, patįs apsidėjo mo- kesčiais; žodžiu, paėmė savo reikalus į savo rankas.

Judėjimas vis augo. Ne- užlig jis jau butų nebetilpęs valščiaus ribose, butų apsiau- tęs pavietus, rėdybas (guber- nijas), visą mūsų kraštą — Lietuvą, kad joje savarankiš- kai viską įsitaisyti, kaip bū- tų naudinga darbininkams ir mažturėliams.

Ir štai, kaip visuomet, sker- sai kelio vargdienų luomų stoji kruvinas apuokas — ca- ro valdžia. Gruodžio pra- džioj praėjusių metų Kauno rėdyboj valdžia sutaisė kelis burius kareivių iš pėstinin- kų, dragunų, artilerijos, ir paleidė juos „maistas" tildy- ti. Dabar „maistas" tildo- mas. Ginkluota, tamsi ir nugirdyta galvažudžių gauja, vedama policijos ir oficerų, eina iš miestelio į miestelį, iš kaimo į kaimą, palikdama užpakalį žmonių kraują, ašaras, išplėstus, armotom sudaužytus namus, kai kur net pelenus. Visi valščio iš- rinktieji raštinkai, mo- kytojai, komitetų sanariai, visi praklinesni žmonės bei prieš policiją nusidėjusieji, gaudomi, žvėriškai mušami ir vežami į Kauno kalėjimą. Jap išplėsti miesteliai: Abe- skiai, Panemunis, Rokiskis, Kupiskis, Vabalninkai, Ši- monis, Traškunai, Andrioni- kis, Viešinta, Anykščiai, Ža- garė, Sasnava, Papykė, Kur- šenai, Mazeikiai, Siadai, Al- sėdžiai, Salantai, Plungė, Jo- niškis ir dar daug-daug ki- tų... Tas pats beveik de- dasi Suvalkų rėdyboj. Vi- sur Lietuvoj norima girtus kareivius pastatyti augščiau- siais ponais, visur jie vagia, muša, naikina turtą. Kauno kaliny pasikimštas visai. Ca- ro bernai neseniai išleido apie 70 vagių ir galvažudžių, kad padaryti vietą politi- se kiemsima. Žmonėse silpno budo ir susipratimo, iš bai- mės tematančiuose tik dra- giųjų nagaikas, ant jų galvų iškeltas, atsirado — krutinė- abejonė, kad tik žvėrys vir- šaus ant žmonių ne paimitų, pradėjo augti nuomonė, kad caro valdžia — nepriveikia- mas milžinas, kad prieš ją ne- papusai.

O vienok ištikrųjų artina- si galai kruvinoms bude- liams. Caro valdžiai nebuz- tenka pinigų ir nebeauga jų iš kur pasiskolinti. Kuomet ji išleis paskutinį skatiką, susilauks ir paskutinį die- nų, — jog ir geriausi jos su- nes nepalankinti liaisūs gy- nų despotus.

Skaičius priešų vyriausy- bei vis auga. Iš Manduri- lius. Latvijoje ir Estuose re- voliucionieriai beveik visur paėmė į savo rankas visą kraštą, laukan veja ne tik caro tarnus, bet ir caro ka- riūmenę, savaip namie įsita- sydami. Ant Kaukazo vėl ginkluotas sukilimas. Len- kijoje nepasiliauna kruvina kova. Rosijoje caro budeliai vos vos susepėjo krauju užge- syti revoliucijos liepsną.

Jau caro valdžia tempiasi iš paskutinės, o milijonai slė- gliamųjų ir darbininkų dar- tik keliai ir į vieną vietą su- traukia savo spēkas. Lieja- mas darbininkų kraujas ne- gesina, bet tik žarsto revo- lucijos ugnį. Vietoj vieno užmušto atsiranda dešimtis keršyti galvažudžiams. Jei- gu proletarijatai šendien dar- kait kur pasiduoja savo prie- šui tai vien dėlto, kad ryt vėl pasikelt, tik sustiprės ir dvigubai skaitlingesnė eilėse. Dėl nuolatinį skerdyn- nių ir valdžios žvėriškumo, visiško išrišimo gyvenimo ir kas kart didesnio vargo, au- ga, kerštas prieš terionis pla- čiausiose vargdienų mifio- se. Jan nebetoli laikas, kno- met visa neapmatoma caro valstija pavirs į karės lauką, kur darbo žmonės galutinai atsirokuos su savo pripau- dėjais ir skriaudikais.

Lietuvos proletarijatas mo- kės atrasti priderančią sau vietą tame mūsų skriaudžia- mųjų su tarnais. Reikia vienok pasirupinti, kad krau- jas jo nebūtų veltu liejamas. Juo geriau bus susipratęs Lietuvos liaudė, juo geres- nius ginklus įstengs ji gauti, mušin einant, tuom mirin- genį smugį paleis ji prieš krutinę ir veikiau sutrįs ca- ro valdžią.

Bet aiškias to susipratimo ir tų ginklų pas mus toli-gra- zu neužtenka. Ir kas mums gali ateiti pagelpon? Mūsų dvarponiai, kaip ir buržuazi- ja visos svieto, tik tuomet drąsi, kuomet jai reikia iš- plėsti ir pasisavinti darbinin- kų rankomis uždribti turtai. Dvarponiai (mūsų) pirmieji išlįs iš savo urvų, kad užimti vietas Vilniaus seime, kai darbininkų rankoms bus iš- mūsų krašto išsuotos pasku- tinės senosios tvarkos šiukš- lės ir Lietuvos gyventojai bus pakviesti įsitaistyti naują gyvenimą. Bet dabar dvar- ponų nesimatyti. Jie sėdi namie ir dreba. Jie puola prie socialdemokratų, kad juos apgintų, kuomet mato kad darbininkai pradeda vir- šų imti. Jie šaukia prie caro valdžios ir parsikričia kazokus prieš tuos pačius so- cialdemokratus, kuomet pa- junta, kad jos vyriausybė yra bent kiek sutiprėjusi. Jie visuomet slepiasi už stip- resniojo nugaros, bet patįs prie kovos neprisidės. Ne dang geresni už bajorus ir mūsų kunigai. Tik menka juų dalėlė įstojo dabar žmo- nių eilėse. Daugumas ar- ramiai sau sėdi klebonijoje, ar net kelia tnos, kurie ke- lia maistą prieš Dievo pasta- tytają valdžią. Tik Lietuvos vargeoliai, darbininkai ir mažturėliai, daugiausiai sen-

dien skriaudžiami ir labiausiai jėskanti sau palengvinimų, drąsiai stoja kovon su ištirkėlių valdžia.

Tik Lietuvos Socialdemokratų Partija, stojosi Lietuvos proletarij vadove, eina vienoje su jais eilėje ir drauge neša kovos sunkenybes.

Bet mums spėkų reikia daugiau. Kuomet sukilsta dešimt tūkstančių, reikalinga tiek pat ginklų ir šimtai susipratusių, drąsių žmonių. Suprantame, jog artinasi atsilyginimo diena ir skubiname sudrąsinti kovojančių eiles. Todėl, vardan Lietuvos proletarijato, šaukiame prie visų Lietuvos valstiečių, kurių širdyse dar neužgeso meilė dėl vargstančio artimo. Kreipiame visų pirmą į Jus, Amerikos Lietuviai! Visumet šelpdavote sudrąsytuosius caro erelio nagais savo brolius, viumet remdavote mūsų judėjimą.

Neatsisakyte ir dabar ir pasiskubinkite pagalbai!

Kas turite šviesias galvas, karštą ir drąsą širdį, grįžkite Tėvynėn! Kas pamylėjote laisvę ir jos naudingumą darbininkų luomai ištyrėte, ateikite už laisvę kariant. Jūsų čia laukia nors kruvinas, bet šventas darbas. Vaziuodami vežkitės ginklus, nes pas mus daugiau širdies keršto, negu šaudyklų ir revoliučių. Kas negalite tik apie tėvynės reikalus, bet atminti, kad Amerikoje katalikai turi daug savo reikalų ant apsvartymo. Žiūrėkite, kas neseniai atsitiko Chicagoje. Toki atsitikimai atneša didžiausią sarmatą visai tautai, jie turi būti prašalinti.

„Žvaigždėje“ pasakyta, kad katalikiškos draugystės siųstų ant seimo po vieną sanarį, o parapijos po tris. Man rodos, kad pagalbinės draugystės nieko su tuomi neturi ir nereikalauja savo pasiuntinių siųsti, bet parapijos tegul išrinkti kad ir pilnai po tris sanarius, tai ir užteks. Jei įvyktų tas seimas, tai delegatus turėtų rinkti parapijos ant iš anksto pagarsinto mitingo. Reiktų išrinkti delegatus atsakančius, kad tas katalikiškas seimas atneštų tikrą naudą, kad delegatai galėtų perstatyti savo tikrus reikalus seimui ir pasiskusti. Delegatai neišrinkti ant parapijos mitingų neturėtų būti priimti ant tokio seimo.

Koki reikalai privalys būti svarstomi, turėtų būti iš anksto apsvartyti.

S. Kal.

Atsišaukimas.

24 kuopa L. S. P. A. atsišaukė per laikraščius, kad atsišauktų, norintieji grįžt Lietuvon kovot už jos laisvę. Taigi prisidedu ir aš. Aukų ir kelionės kaštų nereikalauju, reikia mums dabar per laikraščius negarsyt nieko. Antraštas mano toks:

Revoliucionierius,
17 Spring st.,
Exeter, N. H.

Nesiųskite tikietų išlaimejimui visokių niekų.

Nesiųskite man daugiau tikietų visokiems išlaimejimams, nes pirmiausiai, visokios loterijos uždraustos Amerikos tiesoms, todėl apie loterijas ne laikraščiai besinaudojanti iš pačio juk negali garsinti: už pagarsinimą loterijos ant varguolių patas buvo „Žvaigždėje“ uždraudęs siuntinėti per patį laikraščio numerius; toliau, dabar jau tiek prisiveisė visokių loterijų, kad tikietų negalima bus spėti ne sudėginti. Iš pradžių dar kiek tų tikietų pardavau, bet dabar jau kas kita: ne tik kas sanvaitė, bet kas dieną jie vis daugiau prisijūnia. Tai kur juos dar pirkio, dabar pirkti ne nor, kad jau ne neužsitiki, kadangi leidžianti ką nors ne nesako, kur pinigų siųsti, ne sako kad juos reikia siųsti tam, ar kitam Rev. Šelp. Komitetui, arba jeigu kas leista ant priglaudos namo, tai kad siųsti į fondą to namo, bet liepia siųsti pinigus ant jų rankų. Žmonės neperka tikietų, kadangi nežino ant ko leidžiantis daiktą pinigus apvers. Ar šiaip ar teip, loterijos tai prastai ir

peiktinai pinigų rinkimo būdas, kad ir ant svarbių reikalų. Tas tik suteikia progą turinčiam netikėtai daiktą parduoti už gerą prekę. Geriau tautiškiems reikalams rinkime pinigus geresniu, dorėsiu būdu: rengime teatrą, koncertus, balius, prakalbas, rinkime po namus. Teip daug bus geriau ir toliau, išnaudotojams atimsime progą išnaudoti visuomenę.

Visi, kurie man prisijūnia parduoti tikietus, jeigu nori juos gauti atgal, teprišūnčia pašto ženklelius, nes aš savo kaštais jų negrąžysiu nė vienam.

Antanas Stočkus,
Torrington, Con.

Katalikiškas seimas.

Susivaziavę Seilės Barriose 13 d. vasario kai kurie lietuviai kunigai užmane laikyti katalikišką seimą. Suprantame, kad ant katalikiško seimo bus svarstoma apie katalikų ir katalikiškų parapijų reikalus.

Jeigu tas užmanymas įvyktų, tai Amerikos lietuviai iš progos turėtų pasinaudoti. Be abejonės sušauktajai krepitų ant to, kad kalbėti tik apie tėvynės reikalus, bet atminti, kad Amerikoje katalikai turi daug savo reikalų ant apsvartymo. Žiūrėkite, kas neseniai atsitiko Chicagoje. Toki atsitikimai atneša didžiausią sarmatą visai tautai, jie turi būti prašalinti.

„Žvaigždėje“ pasakyta, kad katalikiškos draugystės siųstų ant seimo po vieną sanarį, o parapijos po tris. Man rodos, kad pagalbinės draugystės nieko su tuomi neturi ir nereikalauja savo pasiuntinių siųsti, bet parapijos tegul išrinkti kad ir pilnai po tris sanarius, tai ir užteks. Jei įvyktų tas seimas, tai delegatus turėtų rinkti parapijos ant iš anksto pagarsinto mitingo. Reiktų išrinkti delegatus atsakančius, kad tas katalikiškas seimas atneštų tikrą naudą, kad delegatai galėtų perstatyti savo tikrus reikalus seimui ir pasiskusti. Delegatai neišrinkti ant parapijos mitingų neturėtų būti priimti ant tokio seimo.

Koki reikalai privalys būti svarstomi, turėtų būti iš anksto apsvartyti.

S. Kal.

Greitumas gyvulių.

Jeigu gi kas nors parengtų visų ant žemės gyvenančių keturkojų gyvulių lenktynes, tai gazelė (kalnų ožka) išlaimėtų augščiaušią dovaną — ji pralenktų visus kitus keturkojus, nes ji gali vienoje sekundoje 27 metrus (metras apie 3½ pėdos) nubėgti; vienok ji neįstengia teip greit ilgai bėgti, bet tik trumpą laiką. Po gazelės greičiausias keturkojis yra lenktynių arklys (išmokytas vien lenktynėmis joti), kuris sekunde 25,3 m. nubėga (abelnai). Greičiausias šuo yra rusiškas vilkšnis 25 m. sekundoje nubėgęs. Angliški skalikai (gončai) nubėga į sekunda laiko apie 18 — 23 m. Lapšūnis nubėga 4 angliškas mylias (angliška mylia 1609 m.) į 360,5 sekundas, taigi, jis nubėgo 18 m. sekundoje. Pasakojama, kad angliški vištūnai 25—30 km. (kilometras 1000 metrų) į valandą laiko perbėga, tai tik sekundoje 7—8 m, bet tokiu greitumu jie gali 2—3 valandas bėgti, ko kiti keturkojai padaryti negali. Suilg mokslininkas Hayes gali puslankiniui eskimoseiškui šuniui į valandą laiko 15 km.

nubėgti ir šitas garsus poliariskos aplinkės trinuštojas yra rogutėse su tais šuniu 11 km. laike 28 minučių nuvaziavęs. Po skalikui yra paprastas lenktynių arklys, kuris paprastai 1200—1300 m. minutoje nubėga. Pasakojama, kad ir zuikis (kiškis) 1080 m. į minutą laiko nubėga, vienok nėra tikrai tvirtinančių pamatų, užtai priimama, kad zuikis tikrai 400 m. minutoje tenubėga. Po lenktynių arklio yra greičiausias keturkojis žirafė, nubėganti 900 m. minutoje, tada tigras, kuris 860 m. nubėga, tada rėnas (briedis), nubėgęs 850 m. ir vilkas 570 m. Vilkas, prosenis šunų, yra labai geras bėgikas ir jis negreit pailsta; žmonių ar alkio veikiamas nubėga jis karštesnėje naktėje 80—100 km. ir suaugusį vilką negreit galima pavyti. Kartą vijosi vilkai koki-ten angli vaziuojanti dviračiu budami jam į valandas teip ant kulnų, kad kuone už skverno užsikando. Be lenktyniuodami perbėgo jie iš viso 28 angliškas mylias, tai yra, 36,05 km. valandoje, arba 10,01 m. sekundoje. — Iš paukščių yra greičiausias mūrinis kregždė (Cypselus apus), nulekianti 494 km. valandoje (137,5 m. sekundoje). Antras greičiausias paukštis yra virginiškas tilvikas (Charadrius), kuris į valandą laiko 415 km. nulekia (115 m. sekundoje); tada sakalas (Falco subbutoe), 269 km. valandoje (74 m. sekundoje) nulekia. Pasakojama, kad žinių nešiojimų išmokytos kregždės kaip kada 240—245 km. į valandą laiko nulekiančios (67—68 m. sekundoje). Mokslininkas Gaetke, budamas ant salos Helgoland, esančios tarpe Anglijos ir Vokietijos, patėmijo, kad žinių nešiojimas — karvelis 185,5 km. valandoje (51 m. sekundoje) nulekia. Striusis, didžiausias ant žemės gyvenantis paukštis, kuris dėl savo sunkumo negali išklikti, bet vien bėgti, nubėga į sekunda laiko, prigriebdamas su savo sparnais, 33 m. — Iš žuvų greičiausias yra delfinas, nuplaukiantis 37 km. valandoje (10,29 sekundoje). Lašiša nuplaukia 24 km. (6888 m.) į valandą, o silks 22 km. (6772 m.). — Rodos, bus įdomu teipgi darsižinti ir sulygtinti kaip toli žmogus vienas ir su pagalba savo išradimų į valandą laiko nueina — nubėga. Iš iki šiol darėtų lenktyniavimų pasirodė, kad žmogus į valandą laiko aplamai 7,5 km. nueina. Sumų kitų padavimų nubėga striusis į valandą 48 km. Torpedinis laivas nuplaukia 52 km. Žmogus vaziuodamas dviračiu gali 72 km. nuvaziuoti. Greičiausias ant svieto arklys, Flying Fox, nubėga į valandą laiko 90 km. Erelis pūlekia apie 112 km. Greičiausias traukis 120 km. Taigi, erelis ne kasdien kiek atsilieka už traukį. Darytose lenktynėse su automobiliu nuvaziuota 185 km. Elektrinis traukis, bėgįojas tarpe Berlyno ir Zossen, Vokietijoje, nubėga 200 km. į valandą, o orlaivis net 250 km. — Iš šito sulyginimo matome aiškiai, kad visgi žmogus greičiausias už visus ant žemės esančius gyvūnus. Tiesą, jis pats su savo dviem kojomis nepralenktų nė vieno čionai minėto gyvūno, vienok, norėdamas gyvūnus pralenkti pasikinkė sau tarnyston garą, elektriką ir vėją. Jis išradinėjo mašiną, kurios jį kur kas greičiau į bilekūr nuveža, negu kokis gyvūnas; ten gali nubėgti, ar nulekti. Neuzteko žmogui vien garo,

bet jau pasikinkė jis į savo vežimą elektrą, greičiausia už garą. Vienok ir tas greitu mas jam da nepakanka, jis nori da greitesniu būti ir nepriristų prie žemės — jis nori lekti kaip paukščiai, bet daug greičiau už juos. Jau išrado žmogus orlaivį, su kuriuom gali lekti daug greičiau, negu su greičiausiu traukiu vaziuotų, laimėti iki šiol orlaiviai, tiesą, da neatsako žmogaus reikalavimams, vienok laukiam, kad neuilgio liksis orlaiviai ant tiek pagerinti, kad su jais bus galima visur skraidžioti. Tuomet žmogus nebūs teip prie vietos pririštas, nereikės sėnų dėti, nė tiltų budavoti, per tai ir kelionės lėšos (kaštai) susimazys. Įrtas šimtmetis vadinosi elektros šimtmetis, bet 20tas šimtmetis, rodos, vadysis orlaivių šimtmetis. Technika ir mokslas teip sparčiai kyla, kad net Jules Verne, garsiausias mokslinių fantastijų rašytojas prieš myri prapazino, jog „mokslas teip smarkiai kyla, kad net mano fantastiją pralenkė.“ Mat jis parašė, kad aplink žemę į 80 dienų galima apkelti, o po kelių metų viešas keliauninkas į 74 dienas aplink žemę apkeliauo. Dabar, be abejonės, da greičiau galima apkeliauti. Žmogus, be abejonės, nebūtų pats tokius pagalbinus aparatus išsimislijęs jeigu ne būtų jį kovą už buvį prie to privertusi. Kova už buvį privertė jį mąstyti ir visokius pagalbinus aparatus, įtaisus, išradinėti. Žmogų, išties, ne kas kitas ant laipsnio pakėlė, kaip tik tai da nesiliaujanti kova. Mat kasdien turi žmogus atsiminti, kad kovoj, tik tai kovoj gyvenimas! Arba anot Goethe's Faustas: „Vien tam pripuola laisvė ir gyvenimas, kurs jį kasdien sauriskovoj!“

IŠ VISUR.

Artinasi Maskolijoje rando paskirtas laikas rinkimo atstovų į garsią viešpatystės dūmą. Bet vidaus ministras prisakė jeneral-gubernatoriui nedaleisti nė jokių žmonių susirinkimui, areštuoti visas itekmingesnes ypatas galinčias but kandidatais į dūmą. Tokiose sanlygose negal but nė jokios kalbos apie rinkimą. Matyt vidaus ministras Durnovo nori, kad rinkimų nebūtų, arba kad būtų išrinkti vien biurokratijos šalininkai. Tokia duma vienok nė maziavusiai reikalaujančių negali užganėdinti, kadangi viskas pasiliktų po senovei, atsirasti vien naujos vietos keliems šimtam biurokratų, juos tauta turėtų užlaikyti, kaštuotų tas kelis milijonus rublių, o iš tokių biurokratinių dūmų tauta negali laukti nieko gero. Kalba Peterburge, jog Vitte reikalauja kad bent ant dviejų sanvaidžių prieš rinkimus visi kvaili jeneral-gubernatorių padavijimai uždraudžianti susirinkimus būtų panaikinti, bet vidaus ministras ant to nesutinka. Buk terp Vittės ir Durnovo užgimė toki nesutikimai, kad vienas ar kitas turės pasitraukti. Nežinia vienok ar reakeijonieriai Durnovui, ar veidmainiai Vitte caras patars.

Felician Cattier, prof. Bruskloje laisvo universiteto, išleido knygėlę, kurioje aprašo visą stovį Kongo Liosos Valstijos. Minėtas prof. apgarsino, kad ta valstija jo teisybei karaliaus Leopoldo savastim yra. Valstija ap-

ima 289,875 kvadratiškus kilometrus arba yra puslėčio karto teip didelė kaip visa Anglija. Laikę paskutinių 10 metų pasipelnė Belgijos karalius iš valstijos \$15,147,000. Sulyg 1903 m. parlamento užgirtų tiegų turi visas pelnas ant įrengimo moraliskos, materijaliskos ir intelektualiskos vertės įrenginių eiti, kas vienok su šiais pinigais nepadaryta. Mfnetus pinigus Belgijos karalius praleido ant pirkimo žemės plotų mieste Bruskelyj ir Ostende, kitus gi pašventė savo paryžietėms-meliotėms. Men, kad kils riaušė Belgijos parlamente.

Sulyg paskučiausiai padarytos statistikos, likosi sausio mėnesyje Maskolijoje 1203 revoliucionieriai užmušti ir 1624 sužeisti. Kariškos tiesos tapo ant 62 apygardų išduotos, apgulimo tiesos ant 25 pavių. Statistika parodo, kad 78 laikraščiai likosi suspenduoti ir 58 redaktoriai suareštuoti, kurie dabar nuosprendžio laukia. Višti jie tapo po abelna kaucija \$193,250 paleisti. Vienam Peterburge 1710 ypotos suareštuotos, o kituose miestuose tiek suareštuota, kad kalėjimuose nebetepla, — reikėjo kazarmų vietoj kalėjimų varuoti. — Teip, tegul juo laubia siandė dvigalis despotas; jo dienos jau suskaitytos!

Kapitonas Schmidt, vadovas susibuntavusių Juodųjų jurių laivynės jurininkų, kurio prova prasidės tvirtynėj Očakome sekandė sanvaitė, atsisakė nuo valgio ir gėrymų. Jo advokatai pasitraukė, kadangi Schmidt nubaudimas pirm provos jau kariško sūdo surengtas.

Maskoliskas admirolas Rozdestvenskyj, pralošęs garų mušį po Casima, susirinkime Peterburgo techniskos draugystės, apreiškė, kad jo laivynės laivai buvo netikę, apkaustytus mušio laivus pramušė net ant vandens netoli laivo plyšį japoniški granatai, nereikėjo nė palaikyti.

Daugumą kanuolių Mandžurijos armijos ketina negabenti į Maskoliją, bet kaip seną geležį parduoti, kadangi per neprižiūrėjimą jos teip surudijo, kad visai niekam netinka. Netikusį ginklų ir amunicijos yra Mandžurijoje dabar už 50000-000 dol.

Persijoje, matyt bus konstitucijališka rėda įvesta greičiau negu netikusio caro viešpatystėj ir tai be kraujo ir žmonių gyvasčių. Saachas iš Europos pakvietė rodininkus jam prie įvedimo konstitucijos pagalbėti.

Pietinėj Amerikoje, respublikoj Ecnador, aplinkinėse Guagauit, siantė baises žemės drebėjimai, kurie su visu išgriovė kelis miestus. Prazuvo laike tų žemės drebėjimų 500 žmonių.

Chinų randas nuo Maskolijoj pareikalavo atlyginimo už nuotrotas padarytas Mandžurijos gyventojams laike karės, kadangi mat jį Maskolija ir Japonija vedė ant žemės prigulindios chinams.

Ant šlaurinių jurių laike smarkios vėtros paskendo voliskias garlaivys „Neptun“. Prie to prigirė 46 ypotos.

Pietinėj Austrijoje, porte Flume, suštraikavo visi darbininkai laivų dirbtuvių. Štraikuoce dalyvauja apie 10000

darbininkų. Visi darbai portė pasiliovė.

Mieste Wietka, Mogilevo gubernijoje, 18 d. vasario krikščionys mušė žydus. Miestas dega.

Sulyg paskutinių pranešimų likosi žydų skerdynės mieste Wietka su pagalba dragunų sustabdytos.

Karalius Edvardas atidare 19 d. vasario anglišką parlamentą.

Parapijų vaidai ir kokios priežastys juos gimdo.

Visus katalikiškų parapijų vaidus, kaip štai, Chicagoje, Apeizdos Dievo parapijos, Philadelphiaje — kun. Kaminskio parapijoje, ir kitus, gimdo žmonių nesusipratimas, tamsumas. Žmonės nuperka žemę, išstato bažnyčias ir padovanoja jas vyskupams. Anot tos pasakos: nuperka karvę, laiko ją už ragų ir pasikviečia melžiką ją melžti. Nuperka bažnyčią ir atiduoda vyskupui kad iš jos naudotusi, o kada vyskupas atsiūnia savo agentą (kunigą) ir aus viską sunaudoja, tada ant kunigo pyksta ir šaukia: „Musų bažnyčia!“ „Mes ją išstatėme, mes ją užlaikome, — tu neturi tiesos surinkęs pinigų sunaudoti!“ O kada kunigas jų pertikrinimų neklauso, bet daro teip kaip jam vyskupas liepia, tai jie mėgina muštynėms kunigą pertikrinti jog bažnyčia yra jų, t. y. parapijos, savastija. Tai kuom tokį žmonių supratimą pavadinti? ar išmintingumu?

Paimkime paveikslan „Apeizdos Dievo“ parapiją Chicagoje: žmonės, suorganizavę parapiją ir nupirkę bažnyčią žemę, įsiekio sau kunigo, rašinėjo laiškus visiems Amerikos lietuviškiems, net ir Lietuvos tuliems, kunigams, kiekvienam siulė prabašystą savo parapijoje, bet, kad bažnyčios „propertės“ nebuvot atiduotos vyskupui, tai kiekvienas kunigas, žemai jiems padėkavojęs už pakvietimą, prabašystės nepriėmė. Noroms-nenoroms parapijonai priversti buvo atiduoti vyskupui bažnytines propertes, kad gauti kunigą. Vyskupas, gavęs minėtasias propertes, atsiuntė kunigą daryti vyskupui bižnį. Ir kunigas darė tą, ką jam vyskupas liepė. Nepraslinko nė 6 metai ir parapijonai jau užmiršo, kad jie savo bažnytines propertes padovanojo vyskupui. Šiandien jie šaukia: „Mus bažnyčiai! Mes ją užlaikome! o kunigas čia gauspadoriauja kaip savo namuose! Su mus pinigais daro ką jis nori, mus nesiklausia! Išvykime jį!“ Ir štai, aną nedėdienį bandė jį vyti. Ar tai išmintis? Jie užmiršo, kad bažnyčią padovanojo vyskupui, o kada jį padovano, tai jau ne jų, bet vyskupo. Užmiršo, kad ne jie davė kunigui prabašystą, bet vyskupas; taigi kunigas turi klausyti vyskupo, savo „bosą“, kurs jam davė prabašiaus vietą savo bažnyčioje, ne jų. Nors jie išdaužė klebonijos langus, bet kunigas to nenusigando: jis susidėjo naujus langus ir daro bižnį toliau. Nužiūrėtas kaltininkus suareštavo ir, jeigu darodys, kad jie kuom nors prisidėjo prie to maisto, tai sudas nubauso juos už įsimaismą į vyskupo bižnį. Galbut tik tai tada jie supras, kad bažnyčia ir bažnyčioje surinkti pinigai yra vyskupo, o ne jų.

Vyskupas yra tokia jau korporacija, kaip, pavyzdin, kokia nors geležinkelio kompanija. Jis turi charterį iš valstijos Illinois, daryti sau bižnį. Jo charteris turi vardą „Catholic Bishop of Chicago a Corporation Sole“. Reiškia: „Chicago katalikiškas vyskupas, Korporacija vienos ypotos.“ Taigi tokia pat korporacija kaip „Illinois Central“, arba „Grand Trunk“ geležinkelio, darymai bižnio. Ant spaviedojimo, krikščijimo, zenyjimo ar laidojimo žmonių charterio nereikia. Charteris yra reikalingas tik tai bižnio dalykuose. Kada vyskupas turi charterį, tai valstijoje Illinois joks kitas vyskupas negali tokio pat bižnio, kaip jo, atidaryti. Charteris yra tai bižnio monopolis. Jokia katalikiška bažnyčia šioje dieocezijoje negali atsidaryti be šito vyskupo atleidimo. Jis turi monopolį ant visos dieocezijos bažnyčių teip, kaip Rockefeller ant visų aliejaus šaltinių. Jis turi tiesą uždrausti kiekvienai naujai ar senai parapijai vartoti „Kym katalikiškos bažnyčios“ vardą, kuri nepanorėtų jo klausyti arba savo propertę jam atiduoti. Jis turi tiesą išiekti, exkomunikuoti kiekvieną kataliką, kurs jo tiesoms pasipriešina. Tai kam vyskupui charteris reikalingas.

Nors žmonės išstatė bažnyčias, bet kada jas aprašė ant vyskupo, tai jau jos yra vyskupo, ne žmonių, ir žmonės negali jose jokios tiesos turėti, nė vardan bažnyčios pinigų priliimėti. Jeigu žmonės kokiame nors mieste išstatytų gražų „dypą“ ir užrašytų jį geležinkelio kompanijai teip, kaip savo bažnyčią užrašo vyskupui, ar jie tada galėtų ant to „dypo“ parduoti tikietus ir imti sau pinigų? Nel! Geležinkelio kompanija išvytų iš „dypo“ pinigų rinkėjus teip, kaip vyskupas išveja iš bažnyčios parapijinius pinigų rinkėjus. Kaip geležinkelio kompanija parduoda tikietus ne dėlto, kad žmonės nereiktų pėkšties iš New Yorko eiti į Chicago, bet tik dėlto, kad už parduotas tikietus surinkti pinigais, teip ir bažnyčios parduoda sakramentus krikščių, šliubų ir kitus ne dėlto, kad žmonės juos pirkę dangų atrastų, tik dėlto, kad už juos nuo žmonių pinigus gautų. Tik, terp geležinkelio ir bažnyčios, yra šie skirtumai: kad geležinkelis, pardavęs tikietą, turi nuvežti žmogų į ten, į kur jo tikietas pirktas, o bažnyčia paleidžia žmogų pėkščius dangaus įeiskoti. Geležinkelio kompanijos „dypus“, kelius ir vagonus turi savo kaštais išstatyti, o bažnyčios žmonės savo kaštais pastato. Tai visas skirtumas tarp šitų dviejų bižnių.

Jei žmonės suprastų, kad bažnyčios yra ne jų, o vyskupo, niekada bažnyčiose muštynių, nė peštynių nekeltų. Juk nieks nenorėtų muštis už svetimą bižnį, už vyskupo bižnį. Kada jiems reiktų krikšto, šliubo ar pagraibo, atėję juos nusipirktų ir būtų pabaigtas reikalas. Reik bažnyčioje sėdynės, pasisamdytų ją už \$6.00 ir galėtų sau ten nors per dienas sėdėti, nieks jo laukan nevyrtų. Bet žmonės yra tamsūs, jie vis tiki, kad bažnyčia tai jų savastis, kad ant bažnyčios surinti pinigai — jų savastis ir, kada kunigas nepasako jiems kiek pinigų surinko ir ką su jais padarė, tai jie bando kunigą iš-

vyti, o nežino kad tame tiesos neturi. Kam syki ką dovanojai, daugiausia jau neįsiekia, nes jau ne tavo, nieks tau atgal neatiduos. Kada žmonės akis praskrūpstyti ir, nors paviršutiniškai supras tiesą, supras kuom jie yra ir kuom yra jų bažnyčios, tai parapijiniai vadaidai išnyks. Kam bažnyčios tarnysta bus reikalinga, atėjus jų nusipirkti ir daugiau nesakyti kad čia yra mano savastis. Tada bus šventas pakajus. Bus ir kunigas geras ir žmonės geri.

Kunigas Steponavičius nenusigando.

Kad aną nedėdienį parapijonai išdaužė kleborijos langus, tai visi sakė, kad ateinančioje nedėlioje kn. Steponavičius bijos bažnyčios ateiti. Bet kunigas nenusigando. Susidėjo naujus langus, visas nužiūrėtas, pereito maisto, ypatingai polietileno, ant nedidelios kunigas pasikvietė gerą skaitlių policijos ir detektyvų ir dar sau biznį paprastu būdu. Kunigo kolektoriai kolekto bazinejoje pinigais; parapijos kolektoriai jau nekeleto, nes vyskupas prieš juos išėmė iš sūdo, „injunction“ (skaityti: indžinksen), t. y. uždraudimą jiems kištis prie bažnyčios biznio; ir biznis ėjo paprastu būdu. Tik, sako, kad kunigo kolektoriaus žmonės mažai pinigų davė.

Kunigas, atlaikęs misės, persigėnojo ir mėgino pamokslą sakyti, bet, nežinia kas, terpduryje, sušvilpė, žmonės persigėnojo, mislyjo kad vėl mustynės, ir kilo pradėjo visi laukan bėgti. Kunigas, teip pat persigėnojo ir viską pametęs, iš bažnyčios išbėgo. Liko bažnyčia tuščia ir pamokslas nepasakytas.

Utarinke, policijos sudas, tyrinėjo suareštuotus už pirmesnio nedėdienio bažnyčios mustynes. 13 ypatų apkaltino kriminališkai ir pasiuntė juos prie „Grand Jury“ po paranką \$500.00 kiekvieną. Čia yra vardai siųstų prie „Grand Jury“: Katarina Macinskienė, Povilas Bagvilonis, Antanas Pečiukaitis ir Pečiukaitienė, Jonas Martinaitis, Petras Vencius, Mikolas Blazis, Juozas Markunas, Aleksandras Dargis, Marė Brazienė. Kitų vardų negalima buvo perskaityti. „Grand Jury“ bus Kovo mėnesyje ir, kurioje nors dienoje, pasaus juos ant iškalusi neįtino. Jeigu policija daroys ant jų kaltę, tai jie turės būti, vėliau, sūdo tyrinėjami. Jei policija neįstengs kaltės darodyti, tai „Grand Jury“ juos paleis be sūdo. Apart šių 13, dar yra apie 20, kuriuos policija daro mažesnes kaltes, kaip tai: „disorderly conduct“ ir „disturbing church meeting“ — reikšima, netvarkiškas pasielgimas ir taršymas bažnyčios dievmaldystės. Šiuos, mažiau kaltinamus, sudys policijos sudas 2 d. Kovo, 9:30 val. ryto, 1906 m..

Drukuojamos Maszinos Pigiall! Dabar yra geras proga pirkti pigiai Drukuojama Maszina.

Maszina Odell Typewriter No. 4, turis 100000 preke buvo \$10.00, dabar ja galite pirkti už... \$6.95. Mat mes nupirkome šita maszinu 10000 vienos subankrutų maszinu pigiai, todėl galime ir parduoti jas pigiai. Maszinos yra naujutes, tik kas iš fabriko paimtos.

Kas reikalauja geros drukuojamos maszinos, tai pirkti dabar pakol pigios, nes kaip už 10000 isparduomsime, tai jau kitu teip pigiai negausite.

Kitas reiki pirkti iš fabriko, kur jos kaszuoja po \$10.00. Tai pirkti dabar pakol pigios yra.

Gausite jas po \$6.95 pas:

A. OLSZEWSKI.

633 33rd St. Chicago, Ill.

ŽVĖRYS IR ŽMOGUS.

Pagal Schmell'į.

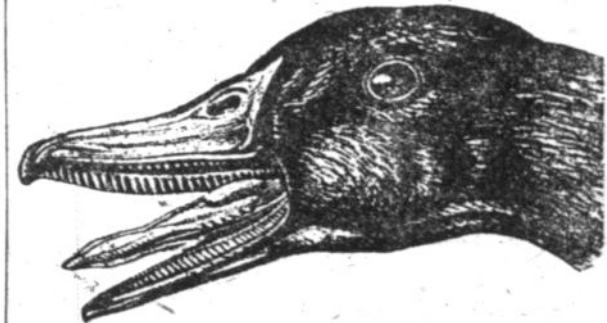
Plaukiant, kojos yra irklais ir styru. Ilgi prysakiniai pirštai sujungti plaukimo plevė. Plaukdama, antsi iriasi vandenį tik su plačia pėda, kadangi kojos šitų paukščių trumpos. Ir žmogus, besirdamas valtyje, iriasi tik plačiu irklų galu.

Kojų raumenys tvirti, gerai išsivystę, todėl ir kojos šitų paukščių tvirtos. Ant žemės antsi bėga nerangiai, krypuodama, todėl, kad jos trumpos kojos nustumtos pertoli užpakalin.

Antys maitinasi smulkiais vandenų gyvūnais. Bet jos neniekina teipgi vandeninių augmenų ir javų grūdų; laukinės antys kas vakarą lekia ant javais užsėtų dirvų. Naminės antys mėgsta teipgi labiau vandenų gyvūnus negu grūdus.

Kaklas antčių gana ilgas, todėl jos gali giliai į vandenį įkišti galvą ir snapą arba su juom knistiesi dumble negilių vietų.

Viršutinė snapo pusė uždengta minkšta, jauslia oda, todėl antsi su snapu suranda visokių gyvūnus net visai drumstame vandenyje ir dumble, kur akimis nieko negalima matyti.

Anties galva.

Kraštai snapo ir truputį nulinkę galas — kietai, raginiai; todėl antsi gali lengvai nugybtis su juom augmenų diegus ir išlaikyti slidžius, pagautus gyvūnus, paveikslant juos.

Antčių snapas platus, paplokščias, turi iš kraštų raginų karbus. Todėl paukštis jį gali vartoti kaip koštuvą, perkosti vandenį. Antsi griebia su snapu vandenį arba dumblą; vanduo tasyk perbėga, persikiošia per snapo karbus, o kietos dalys pasilieka prie karbų snape. Kadangi antys minta teipgi grūdais, kuriuos reikia sutrupinti, tai jos, teip kaip ir balandžiai, turi iš storių sienų sudėtą skilvį, kur grūdai buvo sutrupinti, sumalti.

Užsalus vandenims šaltesniuose kraštuose, antys išlekia į šiltesnius kraštus, kur neužsalusiuose vandenyse randa pakaktinai maisto. Draskanti paukščiai, lapės, kiaunės, udros ir katės persekioja antsi. Bet dar svarbesnis jų priešinys yra žmogus, kadangi jų mėsa garsi ir brangi.

Antsi nuo priešų gina jau iš dalies tas, kad jos gyvena vandenį ir slepiasi tankiuose lėndrynuose, kur nelengva rasti, o į vandenį nelengva prisigriebti sausžemių priešinams. Užpultos draskantių paukščių, antys paneria į vandenį ir tokiu būdu nuo jų išsigelbsti.

Antčių plunksna palai-ruda, nepuola į akį, todėl nelengva jas patėmyti tankiuose lėndrynuose. Gaigalų parva daug puikėsnė, ypač, žiemos pabaigoje: galva ir viršutinė kaklo dalis apžėlusios žaliai-melsvos plunksnos, ant kaklo balti dryžiai; krutinė rausva; ant sparnų mėlyni ir balti dryžiai.

Saugoja antsi nuo visiško išnaikinimo labiausiai tas, kad jos labai vaisingos. Ančiukai, išsikėlę iš kiaušinio, tuojaus apleidžia lizdą, taigi ančiukai išsiperi ne silpnai, jie tuojaus pats sau ieško maisto vandenį.

Siaurinės žasys gyvena siauriniuose kraštuose, kur jų žmonės nenaikina, kadangi jos duoda labai brangių pukus. Nors siaurinės žasys ne naminiai paukščiai, bet žmonės prižiūri jų lizdus, kur renka brangius pukus.

Žasys. Žasis žmonės augina nuo labai senų laikų. Naminių žasių išsidirbo iš palosios laukinių atmainos. Laukinės žasys ant žiemos išlekia į šiltesnius kraštus.

Gulbės, laikomos parkų pruduose, turi ilgą kaktą ir visai baltos parvos plunksnas. Australijoje gyvena juodos parvos gulbių atmaina.

Pelikonai gyvena Terpžeminių jurių pakrantėse. Šitie paukščiai po snapo apacia turi ypatingą krepšuką, labai taisy ir jį deda pagautas žuvis, iš jo apdailina savo vakus, dėl ko tarp žmonių išsiplatinio klaidi

nuomonė, buk pelikonai maitina savo vaikus locnu krauju. Gyventojai prie Terpžeminių jurių pakrantėjų turi prisavę pelikonus ir juos leidžia žuvis gaudyti.

Mėvos gyvena prie didelių ežerų, upių, teipgi prie jurių. Plaukiant ledame, jos gana toli nulekia nuo jurių ties Nemunu. Mėvos minta žuvis, todėl negali nuo didelių vandenų atsitolinti; žuvis gaudo nerdamos. Mėvų sparnai smailūs ir ilgi, todėl šitie paukščiai lakioja gerai, negreit padėsta.

Paukščių ypatybės.

Paukščiai — oro gyvūnai. Lekiantis paukštis savo kūno teip pūja orą, kaip plaukiantis laivas vandenį, taigi paukštis plaukia, tik ne vandenį, bet ant oro. Todėl paukščiai turi tokį jau kūno pavidalą kaip valtys. Su tokio pavidalo kūnu mat lengviau perplauti orą, jis nestabdo teip likimo.

Uodegoj paukščių yra ilgos styrinės plunksnos ir jas jis vartoja, lekdamas, kaippo stygą.

Pryšakinės užbaigos, sparnai, lekiant yra irklais, kuriais paukštis iriasi, todėl ir pavidalas jų toks kaip irklų. Iš visokių pasikrutinimų (bėgiojimo, plaukiojimo) sunkiausiai yra lakiojimas, kadangi lekiantis sutvėrimas neturi tvirto atsiremimo, jis turi palaikyti ant oro visą savo kūno sunkumą. Todėl sparnai paukščių, palaikanti ir pakelianti juos ant oro, turi būti labai tvirti, turi turėti labai didelę pajėgą. Todėl tai visi paukščiai turi labai išsilavinusius krutines raumenis, kurie krutina sparnus. Tie raumenys pritvirtinti prie krutinės kaulo. Todėl tai krutinės kaulas paukščių labai didelis su augsta briauna.

Juo lengviau bus kokio gyvūno kūnas, juo lengviau jam laikytiesi ir pasikelti ant oro. Kūnas paukščių, suliginaut su kūnu kitų kaulinių sutvėrimų, yra lengvas, kadangi daugeis jų kaulų pripildyti ne taukų, bet oru, kuris yra kur-kas lengvesnis už taukus, nors ir taukai lengvesni už raumenis.

Lekiant, ypač, greitai, kūnas paukščio atsisla. Bet paukščiai, kaip ir žindanti žvėrys, yra šiltakraujai sutvėrimai, turinti vienodą kūno šilumą; toki sutvėrimai nepakenčia didelio kūno atšalimo: jeigu jų kūnas per daug atšala, jie turi prazūti. Todėl tai paukščių kūnas nuo šalčio turi būti dar geriau apsaugotas negu kūnas šiltakraujų žindantių žvėrių. Tokiu apsaugojimu kūno nuo atšalimo paukščiams yra daugybė tūčių tarpų tarp tankių plunksnų, pripildytų išilusiū oru.

Kūnas paukščių apžėles dvejopos veislės plunksnomis: kūnas pats apžėles minkštais pukais, o juos uždengia daug stambesnės ir kietesnės, plunksnos nukreiptos užpakalin, kad lekiant, negalėtų oro sulaukyti. Didelės plunksnos iš krašto sparnų vadinais švytavimo plunksnomis, o ilgosios vuodegoj vadinais styrinėmis; pats jų vardas parodo geriausią, kam tos plunksnos paukščiams reikalingos.

Apatinis dalis švytavimo plunksnos. K — kamienas; F — plaukai.

Speciališkame indelyje esančiame prie vuodegos pamatyti.

Stoka maisto ir šaltis priverčia daugelį paukščių pradėti žiemos, arba pabaigoje rudens, išlekti iš šaltesnių į šiltesnius kraštus; tokius paukščius vadina parlekiančiais. Tie gi paukščiai, kurie gali ir žiemos laike rasti pakaktinai maisto šaltesniuose kraštuose, ant vietos pasilieka per istisus metus, arba kilnojasi vien iš vietos į vietą, įsiekdami sau maisto tame jau krašte.

KLIASA III.

Reptilijos arba šliaužikai.

Reptilijos arba šliaužikai — kauliniai sutvėrimai, turinti šaltą kraują, taigi kūno temperatūrą, atsakančią temperatūrai oro. Kūnas jų uždengtas kauliniais žvynais; kvėpuoja jie per visą savo gyvenimą plaučiais. Užbaigos jų — kojos, arba visai jų neturi.

DALIS I.

Driežai.

Kūnas jų ištysęs, ilgas, uždengtas žvynais. Vieni turi kojas, kiti visai be kojų. Veido kaulai sujungti tarp savęs.

Paprastas driežas. Kaip žinote, kūno šilumą paukščių ir žindantių žvėrių visada vienoda, nepaeina nuo aplinkybių, kokiose tie sutvėrimai gyvena. Jeigu kūno šilumą pasididina arba pasmažina per daug, tie sutvėrimai apsegera arba ir suvisu gaista. Vi-

si gi kiti sutvėrimai turi kūno šilumą nepastovią, jų kūno šilumą pasididina arba pasmažina drange su pasididiniu arba pasmažiniu temperatūros tų aplinkybių, kokiose tie sutvėrimai gyvena ir tas jiems nekenkia. Tie gyvūnai neturi pastovios kūno šilumos; vadina juos šaltakraujais. Jeigu temperatūra toj vietoj, kur toks gyvūnas gyvena, pasikelia, sutvėrimas stojasi bruzgesnių; jeigu gi temperatūra vietos pasmažina, jeigu užstoja šaltis, tie sutvėrimai stojasi nerangiais, tingiais ir, ant galo, įpuola į žieminį miegą.

Todėl tai driežai teip mėgsta saulės spindulių apšviestas vietas, apsiniaukusiose ir šaltose dienose jie lenda į savo olas ir į visokius, žemę esančius, plyšius, o žiemos laike įpuola į žieminį miegą.

Šiltakraujai sutvėrimai, kurių kraujas turi užlaikyti vienodą temperatūrą, apžėle plaukais arba plunksnomis, kas gina jų kūną ir kraują nuo atšalimo. Kadangi driežai neturi vienodos visada kūno šilumos, ji paeina nuo aplinkybių, kokiose šitie sutvėrimai gyvena, tai apsaugojimui kūno jie nereikalauja nė plaukų, nė plunksnų. Raginiai žvyneliai, kokiais uždengtas driežų kūnas, saugoja vien jį nuo sužeidimų ir nuo išdžiuvimo. Galva driežų uždengta susieinančiais viens su kitu raginiais dangtukais, o likusi kūno dalis smulkiais raginiais žvynais gulinčiais ant viens kito.

Parva driežų atsako parvai vietas, kokiose jie gyvena. Pataičių parva atsako parvai žemės, patinų gi parva žalia. Tokia parva gina driežus nuo kiaunių, varnų, pelėdų ir kitokių priešų.

Driežai minta vabalais, vorais, sliekais ir kitokiais smulkiais sutvėrimais.

Jausmai driežų išsivystę gerai. Akys jų žibanti, bet su joms driežas mato tik krutantius daiktus. Organu dašlytėjimo ir tai — labai jausliu, yra ilgas, ant galo perskelias, liežuvis.

Bėga driežas greitai, daro kaipi šuolius. Kojos jo trumpos ir silpnos ir vien ant jų šitie sutvėrimai negalėtų teip greitai bėgioti. Bėgdamas, driežas krutina visą savo kūną kaip žalciai, o ne vienas kojas. Raitytiesi gi teip gali vien gyvūnai turinti ilgą ir laibą kūną. Todėl tai ir driežų kūnas ilgas, kokias yra ir vuodega.

Jeigu koks nors driežas nukanda driežui vuodegą, ji atauga, bet buva jau trumpesnė už nukastąją.

Pirštai ilgi, su aštriais nagais, todėl driežas gali laiptoti ant uolų ir ant medžių krumų.

Driežai gaudo einančius ant maisto gyvūnus savo mažais, palinkusiais ir užpakali dantimis. Kadangi jie griebia čielą pagauti, tai nasrai dideli.

DALIS II.

Krokodiliai.

Kūno sudėjimas šitų sutvėrimų toks jau kaip ir driežų, ilgas, su ilga, suspaneta iš kraštų vuodega; kojos keturios, pirštai užbaigti nagais. Nugara uždengta labai kietais, kauliniais žvynais.

Niliaus krokodilius turi 6 metrus arba 8 sieksnius ilgio.

Krokodiliai išrodo kaip milžiniško didumo driežai, gyvena vandenį, pasiūlyti išrėplioja ant kranto. Gyvena vandenyse beveik visoje Afrikoj. Prie įtakų Niliaus jau jų nėra, kadangi čia juos išnaikino Egipto medėjai, bet toliau nuo jurių dar neišnaikyti.

Parva krokodilių tamsiai žalia. Krokodiliai — naktiniai sutvėrimai, ant medžionės išėina naktimis. Plaukinėja jie greitai ir bruzgiai, iriasi su kojomis, ant kurių pirštai sujungti plaukimo plevėms ir su tvirta vuodega. Nasrai krokodilių dideli, žanduose yra daug didelių, aštrių koniškių dantų. Krokodiliai neaplenkia atėjusių ir upę atsigerti didelių žvėrių, užpuola ir ant atėjusių prie vandens ir besimaudančių žmonių. Bet svarbiausiu jų maistu yra žuvis. Jeigu upė, ar ežeras, kur gyvena krokodiliai, vasaros laike išdžiūsta, kas daugelyj metų atsitinka karštuose kraštuose, šitie sutvėrimai įsikasa į dumblą ir įpuola į vasarinį miegą, ir miega

Krokodiliai.

tol, kol neatsiranda vanduo, užstoja lytų laikui.

DALIS III.

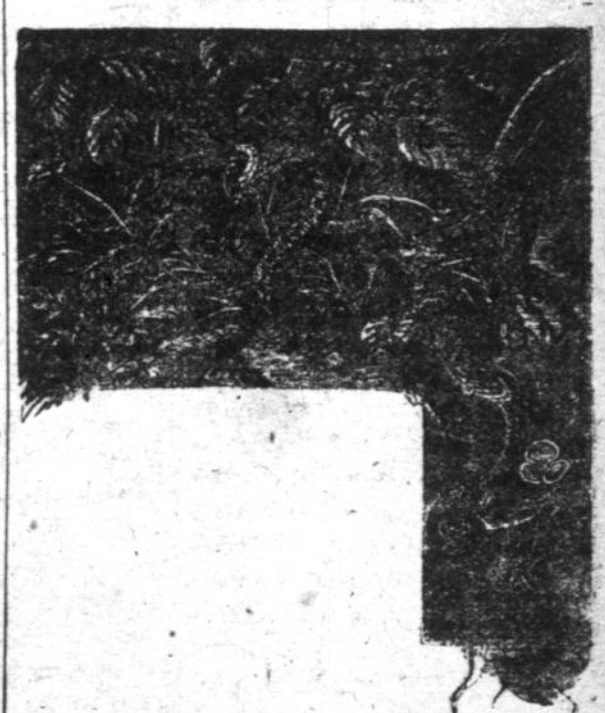
Gyvaitės.

Išveizdis šitų sutvėrimų toks, kaip kir mėlių, oda uždengta raginiais žvynais. Kojų nėra. Veido kaulai sujungti teip, kad gali krutėti.

Žaltys turi 1½ metro arba apie 5 pėdas ilgio.

Žalciai, teip kaip ir driežai, iriasi krutindami į šalis savo kūną. Bet kad žalciai suvisu neturi kojų, tai kūnas jų turi būti dar labesnis ir ilgesnis negu driežų; todėl tai išveizdis žaltį toks kaip kirmėlių.

Jeigu šitie sutvėrimai gali pasiirti prysakin tik krutindami, raitydami savo kūną, tai kūnas jų turi būti labai lankus, teip lankus kaip virvė. Todėl tai žaltį nugarkaulis susideda iš didelės daugybės dalių, sujungtų tarp savęs teip, kad gali krutėti. Vietoj kojų, žalciai turi daugybę šonkaulių; žaltys iriasi prysakin besiremdamas ant šonkaulių galų teip kaip ant kojų.

Žalciai.

Žalciai, teip kaip visos gyvatės, yra draskanti sutvėrimai, minta kitais gyvūnais. Jie minta žuvis, varlėms ir sliekais.

Patėmijęs pagauti, žaltys pradeda smarčiai krutinti savo liežuvį. Liežuvis žaltį perskiles ant galo, labai jauslus. Akys uždengtos ne blakstienais, bet permatoma plevė.

Kadangi žalciai neturi kojų, tai jie negali draskyti, plėšyti pagautų gyvūnų, bet turi juos ryti čielus.

Todėl tai nasrai žalciai atsidaro labai plačiai. Bet, nepaisant ant to, žalciai visgi negalėtų praryti stambesnių gyvūnų, paveikslan, varlių, jeigu jų žandai nebūtų sudėti iš dviejų dalių teip, kad gali išsiskęsti. Ryjant ką nors, žaltį žandai pasitraukia į šalis, išsiskęčia.

Žanduose ir gomuryj yra daug išriestų dantų. Dantys išriesti atgal, todėl įleidus sykį dantis į kūną pagauties, ji jau negali ištrukti. Tasyk žaltys patraukia atgal vieną žando dalį, paliausuoja dantis ir juos įleidžia į kūną toliau, prysakyti. Paskui daro tą patį su kita žando puse. Teip darydamas tai su viena, tai su kita žando puse, žaltys iš palengvo stumia pagautį į stemplę. Prie to išleidžia daug seilių, nuo kurių ryjama pagautis pasidaro slidi ir lengviau gali būti praryta.

Kadangi žalciai minta ypač žuvis ir varlėms, tai jie laikosi tokiose vietose, kur daug yra šitų sutvėrimų; jie plaukia į vandeni.

Raginiai žvyneliai, uždengianti žaltį kūną, klampynėse yra juodos parvos, o gyvenantių girtyse — tamsiai rudos parvos, panašūs į parvą sudžiuvusių lapų. Tokia parva, atsakanti parvai žemės, saugoja žaltį nuo priešų, kurių jie turi nemažai; žaltis gaudo: lapės, ežiai, kiannės, garniai. Nevandingą žaltį nesunku atskirti nuo nuodingų gyvatių: žalciai ant viršugalvio turi du geltonu ar baltu šlaku panašius pusę mėnulis.

Kas vasarą žaltį pataitė deda savo kiaušinius uždengtus gana kietą plevę į drėgną žemę, samanas ir kitokiose vietose. Žiemos laike žalciai lenda į kitų gyvūnų padarytas olas, po medžių šaknimis arba kur kitur ir įpuola į žieminį miegą.

Nuodingoji gyvatė turi apie 80 centi metrų arba 2½ pėdos ilgio.

Galva nuodingosios gyvatės. G — nuodingasis dantis.

Nesunku atskirti ją nuo nenuodingų žaltį, kadangi ji turi išraižytą juodą dryžį ant nugaros ir tamsų senklą, panašų į literą H, ant galvos. Pamatinę parvą šitų gyvatių

(Toliau bus)

Sidabrinis kryželis arba DAILYDĖ IŠ NAZARĖTO.

APYSKA EUGENIJIAUS SUE.

Vertė J. Laukis.

Staiga pasigirdo malonus ir perimantis balsas Nazareniečio pergalejusio sumišimo ir tarlionių šiuos žodžius:

— Už tiesą sakau jums, jei šitie žmonės nusidėjo, tai ar jie negali atsimetavoti nuo šiol iki dienos teismo? Tegul jie nenusidėda ir eina su ramybe.

Prie šitų žodžių sunaus Marijos, žmonių audra nusimainė lyg užkeikta. Minia nusiramė, nutilo ir savaimi judėjimu prasiskyrė į šalis, kad duoti vietą raiteliams ir jų palydovijai. Tasyk Joana ir Aurėlija sumišio pasiekti savo vyruos. Pamatęs savo pačią, Viešpaties Gremijonas tarė: Čuza piktų balsu:

— Aš buvau tikras, kad aš pažinau savo pačią!

— Ir manoji teipgi su ja! — tarė Čuza, nemazniaus įdukęs.

— Ir ji, kaip ir ana pasirėdžiusi! Tai yra nedorybė naikinimo!

— Nieko puotai netruksta — pridėjo Gremijonas — nes štai ir mano pačios vergė.

Joana, visuomet lėta ir tyli, tarė savo vyru:

— Viešpatie, duok man vietą, aš esiu ant arklio užpakalyje tavęs, kad pasiekti namus.

— Teip! — atsakė Čuza, grieždamas iš pikto dantis — tu pasieksi namus su manim. Bet, dėl įėjimo šventinamiol tu iš jų neišeisi daugiau be manęs!

Joana neatsakė nieko, tik padavė ranką savo vyru, idant jis prigriebtų jai užlipti užpakalin sėdės. Lengvu pasiskėjęmu ji atsistėjo ant arklio.

— Lipk užpakalin mane teipgi — tarė Gremijonas piktų balsu.

— Tavo vergė Genavaite... tik gi, dėl Jupiterio, ji atmokės brangiai už savo maišymą šitomis smelzėmis!... tavo vergė Genavaite tegul lipa užpakalin vieno iš raitelių palydovijos.

Šiteip susiruošus, jie patraukė ant Jeruzolimos. Raitelinių, užpakalyj kurio buvo Genavaite, joant čia jau paskui Gremijoną ir Čuza, vergė girdėjo paskutinius skaudžius bariant savo pačias:

— Ne, dėl Herkulio! — sušuko romėnas — rasti mano pačią persirengusią vyru tarp šitos rijos apdriskusių elgėjų ir suokalbinaujančių niekšų!... Tai nėra tikėtina. Nel dėl Herkulio! iki aš atėjau į Judėją, niekad negirdėjau tokios baisenybės!

— Ir aš, kuris gyvenau Judėjoje, Viešpatie — atrėmė Čuza — nedaugiau kaip pats esu apsiėmęs su šitomis baisenybėmis. Aš žinojau gerai, kad elgėtos, vagys ir apieistos moterys seka šitą prakeiktą Nazarenietį. Bet tegul rasybės Dievo mane išlinka ščia, jei aš kuomet girdėjau apie neguodą maišytis su paskutiniaisiais žmonėmis, kuriuos tas žmogus palaikys velka su savim visur; žmonės, kurie tik ką dabar būtų užmūšę mus akmenimis, jei ne mūsų pasielgimo narsa — pridūrė Čuza pasididžiūdama.

— Teip, ant laimės, mes nugąsdinome tuos niekšus savo drąsa — atsakė Gremijonas — kitaip, būtų buvę atlikta su mumis! O! tamista, sakau teisybę, šitas yra, antras neapykantos ir apmaudo, sukeltų kurstančiais pranašavimais Nazareniečio; jis nesapnuoja apie nieką kitą, kaip tik apie siundymą vargšų ant turėjų.

— Priešingai, ar gi jaunasis mokiniojas nenuramdė įnirtusios minios? — atsiliepė lėtas, bet tvirtas balsas Joanos. — Ar jis nepasakė: „Tegul šitie žmonės eina su ramybe ir nenusidėda daugiau.“

— Ką, tamista, manai apie tokią begėdystę! — sušuko Čuza į Gremijoną — ar girdėjai, tamista, mano pačią? Ar iš to neišeina, kad mes negalime nė keliu eiti be daileidimo Nazareniečio, to sunaus Bezebubol? O kad mes išvengėme pasitimo tu niekšų, tai tik, esą, dėl pradžios, kuri jis davė jiems, kad mes nenusidėtume daugiau! Dėl stipulų šventinamiol! Ar šitos begėdystės užtenka!

— Nazarenieškasis jaunikaitis — pradėjo Joana, negali atsakyti už tai, kas yra pasakoma ar padaroma jo vardu. Minia neteisingai buvo įsitraukusi ant jos, o ji žodžių ją nuramdė. Ką jis galėjo padaryti daugiau!

— Štai vėl! — sušuko Čuza — ir kokią tiesą tas Nazarenietis turi ramdyti ar kirsti ti valią žmonių teip kaip jam patinka? Ar žinai, dėlko mes gryžtame į Jeruzolimą? Dėlto, jog mes persitikrinome, kad iš prieštasties nedorų pranašavimų to žmogaus, Judėjos kalnėnai ir darbininkai lygumos Saronos, užmuštų mus akmenimis, jei mes pasirodytume su rinkimu mokesčių.

— Jaunikaitis pasakė: „Atiduok Ciesoriui, kas yra Ciesoriaus ir Dievui, kas yra Dievui!“ — kalbėjo Joana. — Tai, ar gi jo kaltė, jei žmonės, suspausti mokesčiais, negali jų daugiau mokėti?

— Dėl Herkulio! Jie turi užmokėti ir jie užmokės! — sušuko Gremijonas — mes gryžtame į Jeruzolimą paimti pagalbą kariūnėms, pakaktina numalšinimui maisto, ir vargas bus tiems, kurie priešinasi mums!

— Pirmiausiai vargas tau Nazareniečiui! — tarė Čuza — jis vienas yra priežasčia viso blogo. Todėl aš eisiu pranešti kunigaikščiui Erodui ir Viešpačiui Pontijui Pilotui bei Kaifosini apie didinančią begėdystę to valkatos ir reikalausiu, jei parsieis, jo mirties!

— Užmūškite jį! — tarė Joana — jis atleis jums ir melsis pas Dievą už jus.

Šiteip Joana, Aurėlija ir Genavaite buvo pargabentos atgal į Jeruzolimą.

SKYRIUS IV.

Genavaite su ponu pagryzus atgal į namus Viešpaties Čuzos, šis tarė savo pačią piktų balsu:

— Eik į savo kambarį!

Aurėlija, nuleidus galvą, dusaudama ėjo ir metė ant savo vergės nesmagioms akims atelsveikinimo. Išėjus įai, Gremijonas paėmė Genavaitę už rankos ir nuvedė ją į žemą kambarį, kaipi kelnorę, paskirtą laikymui šikšniųjų maišų su aliejumi, vynu ir kitais produktais. Šita vieta buvo pasiekiamą keliais, žemyn einančiais, trepais. Genavaitės ponas pastumdė ją teip smarkiai, kad ji paslidavo ir nusirito trepais žemyn; Gremijonas gi sunkias duris šito žemo kambario užtrenkė.

Jauna moteris atsikėlė su skausmu, atsistėjo ant akmenų ir ėmė graudžiai verkėti. Bet jos ašaros pasidarė beveik saulės, pamislėjus jai, jog ji kenčia už šimą klausytis žodžių Nazarenieško jaunikaikio, tokio meliaus į vargšus bei vergus, tokio susimylinčio ant atsivertusių, tokio rustaus ant ištvirkėlių ir veidmainių.

Išauginta druidiskame tikėjime, kurį jos motina perdavė jai, teip sakant, su savo gyvenimu, Genavaite turėjo nemazėnį įsitikėjimą į mokinimus sunaus Marijos, nors jis išpažino kitokią tikėjimą negu druidai, išpažinamą ir guodojamą Galilijoje; be to, Jėzus, kaip buvo sakoma, tikėjo, kaip ir druidai, jog mes apleidę šitą sietą, gyvenime vėl dvasioje ir kune, įeigu jis pagal savo tikėjimą šnekojo apie prisikėlimą iš numirusių. Galiaus, nežiurint ant prakilnumo druidiško tikėjimo, kuris paliosuoja žmogų nuo baimės myrio, mokindamas jį, jog nėra mirties, Genavaite negalėjo surasti mokinimuose galiosko tikėjimo to jautraus, tėvisko ir gailingo jausmo, kuriuom teip tankiai dvelkė žodžiai Jėzaus. Vergė buvo atsidavusi šioms mąstims, kaip ji pamatė atsivertant duris kelnorės kurioje ji buvo uždaryta. Gremijonas, jos ponas, sugrįžęs, vedindas jo vyrus: vienas turėjo punda virvių, kitas šikšninį botagą. Genavaite niekad nebuvo mačiusi šitų vyrų; jie buvo apsiėmę pagal svetimšalių madą. Viešpaties Gremijonas nuliop pirmutinis trepais žemyn ir tarė Genavaitei:

— Nusirengk!

Vergė pžiūrėjo į poną su nusistebėjimu ir baime, su vargu tikėdama tam, ką ji išgirdo. Jis sakė toliau:

— Nusirengk, arba šitie vyrai, pagelbinkai miesto budelio nuplėsis tau drabužius, kad tave nuplakti kaip reikia!

Šito žiaurūs baidimo, teip tankiai atsimamo vergių, Genavaite, pasidėkavojant maloningiems dievams ir jos ponai, nebuvo dar pažinusi; taigi savo išgąstyje ji galėjo tikėtai suminti savo rankas, istiesi jas į savo poną ir melsdama puolė ant kelių. Bet Gremijonas pasitraukdamas į šalį, kad duoti vietą dviem vyrams, stovėjusiems ant virsaus trepu, tarė jiems:

— Nurengkite ją! sudrožkite gerai, kad kraujas ištrykštų! Ji turi atminti klausymąsi tvirtinimų to prakeikto Nazareniečio!

Genavaitei tuomet buvė apie dvidešimt trys metai, o jos vyras, Feganas, kitados sakydavo, jog ji yra graži. Nežiurint ant jos ašarų, maldų ir silpno priešišinimosi, išvilko ją iš drabužių, priršo prie vieno ruimo stulpų ir engė jos kūną botago kirdeais. Ji manė iš pirmo, jog gėda ir išgąstis atims jai visą suzinumą. Vienok teip nebuvo: ji pamiršo apie skaudumą kirėjų, pamačiusi, jog ji yra auka žingeidumo jos kankintojų, ir išgirdusi jų netikusius juokus daromus ją į beplankant. Gremijonas, stovėdamas susidėjęs rankas, tarė su velnišku juoku:

— Ar Nazarenas, garsus Mėssijas, kuris imasi pranašauti, nepranašavo tau, kas atsitiks, Genavaite? Ar tu manai, kad jis turėjo teisybę sakydams, jog vergas yra lygus savo ponui? Dėl Jupiterio! Aš galiausiu, kad neplakiau tavę ant vidurio viešos vietos. Tai būtų buvęs geras pamokslas uždėtas ant tavo nugaros tiems valkatoms, kurie tiki į suokalbingas begėdystes savo vadovo ir draugo, Jėzaus.

Abiems budeliams nuo plakimo pailsus, vienas iš jų atrisė Genavaite, o ponas jos tarė jai:

— Neišeisi iš čia visą savaitę; per tą laiką mano pati apsisieis be tavęs; ji turi pasitarnauti sau pati, tas bus jos nubaudimu.

Ir Gremijonas, išėdamas su dviem vyrais, paliko Genavaite vieną. Dabar nejaudrus ir gailingi žodžiai Jėzaus atėjo į galvą vergi, kurie buvo atėjo jai pirmą jos nuplakimo. Dabar atėjo jai žodžiai keršto ir praeiksmų, kuriuos jis teipgi ištarė tą patį rytą ant ištvirkėlių ir prispaudėjų.

Ilgas valandas leisdama viena, atmenant savo gėdą, ji prisiekė, kad, jei kuomet dievai panorės, idant ji taptų motina ir jei ji galės laikyti vaikėlį prie savęs, tai ji stengsis įkvėpti jam pasibaisėjamą vergybės ir neapykantą romėnų, vietoje ką duoti veikti jo jaunose smegenyse šioms pagirtinoms užjautoms, kaip jos užnyko pas jos vyrą, Feganą, kurį ji teip labai mylėjo, nepaisant ant silpnumo jo budo, kuris, vienok, paėjo iš galingos ir nenurandomos giminės Joel, šakos iš didžios Karnakos skilties.

Genavaite tris dienas buvo buvusi uždaryta požeminiam namo kambaryje, kur Gremijonas, jos ponas, kas rytas nešė jai po biškį valgio. Labai vėlai, kartą, vienos nak-

ties laike, atsidarė vergės kalėjimo durys ir, mato ji įeinant savo poną Aurėlija, laikandį vieną jo rankoje žiburį, kitoje našulį, kurį padėjo ant trepu.

— Nelaiminga moteriskel dideliai tu nukentėjai, dėl manęs — tarė Aurėlija su drėgnoms nuo ašarų akimis, prisiartindama prie Genavaitės.

Šita, nežiurint ant malonumo savo ponios, negalėjo susilaikyti nepasakius su rustumu:

— Jei tamista turėtum dukterį ir vyrą, išvilktų iš drabužių, idant nuplakti ją botagu sulyg, pono prisakymo, tai ką tada pasakytum apie vergystę?

— Genavaite, tu kaltini mane, bet ne aš kalta už šitas žiaurības.

— Ne tamistą aš kaltinu, tik vergystę; tu esi maloni sulyg manęs. Bet kas iš to, matai, kaip su manim pasielgė.

— Per tris paskutines dienas veltui aš meldžiau savo vyrą tau atleidimo — tarė Aurėlija balsu pilnu sanjautos.

— Jis atsakė man. Aš meldžiau jo leisti mane tave aplankyti — jis buvo kurčias mano prašymams. Prieg tam, jis vis nešiojasi raktus kalėjimo su savim.

— Ir kaip, tamista, gavai juos šianakt?

— Jis padėjo juos po savo pagalvį, aš pasiuochojau jo užmigimu ir atėjau.

— Aš nukentėjau daugiau gėdos negu skausmo — pasakojo Genavaite, pergalėta tužba savo ponios. — Bet tamistos malonūs žodžiai suramina mane!

— Klausyk, Genavaite, aš atėjau čion ne vien suraminimui tavęs: tu gali išbėgti iš šitų namų ir suteikti didelę pagalbą tam jaunam Nazareniečiui ir gali išgelbėti jo gyvastį.

— Ką, tamista, šneki, mano brangi ponai! — sušuko Genavaite, manydama mažiau apie savo liuosybę negu apie pagalbą, kurią ji galėtų suteikti Nazarenui.

— O, kalbėk, aš savo gyvastį, jei reikės, atiduosiu už jį, kuris pasakė: „Ateis diena, kada pončiai vergo bus sutraukti!“

— Nuo tos nakties, kurią mes praleidome besiklausydamos pranašavimų Jėzaus, Joana ir aš nebūvome suję; Viešpaties Čuza uždraudė jai įeiti iš namų ir apsilankyti čion. Vakar, vienok, pergalėtas jos prašymu, jis atsiėdė ją čia ir jam besnekan su mano vyru, ar žinai ką Joana pasakė man?

— Apie jaunikaikį iš Nazarėto?

— Teip.

— Vargel, koks nors naujas persekiojimas!

— Jis yra išduotas! Jie areštuos jį šia naktį ir nugalabius jį!

— Išduotas... jis... ir keno?

— Vieno iš jo mokinių.

— O, paslėptas niekšas!

— Čuza, besidžiaugdamas mirčia šito nelaimingo jaunikaikio, šį vakarą išpasakojo viską Joanai, kad piktai pasigerėti iš susikrimtymo, koki jai šita žinia padarė; šitas iš tikro ir buvo: farizėjai, daktarai tiesų, senatas ir augstieji kunigai, visi įkirsinti iki vienan, kaip ir pačios girdėjom, susirinko į namus augštojo kunigo Kaifosiaus, tarėsi kaip sumiti Nazarenietį. Jie bijojo žmonių sukilimo, areštuojant jį vakar Jeruzolimoje per šventę, todėl atidėjo išpildymą savo pikty mierių ant šianakt.

— Kaip! šianakt! Šia pačią naktį!

— Teip. Išdavikas, vienas iš mokinių, vardu Judas, išduos jį į jų rankas.

— Vienas tu, ką aną naktį įėjo su juo į karčiamą Laukinio Asilo?

— Tas, kurį dėmėjo paniurusi ir vyligiška išveizda. Taigi Judas nuėjo pas augstiejius kunigus ir daktarus tiesų ir tarė jiems: „Uzmokėkite man ir aš išduosiu jums Nazarenietį.“

— Nieksas!...

— Jis sutiko su farizėjais už trisdešimt sidabrinų grašių. Tuo tarpu gi, nelaimingas jaunikaikis, kuris nieko gal nesijaučia, yra auka išdavėjųjystės.

— Vargel! Jei šiteip dalykai stovi, tai kuomi aš galu jam pasitarnauti?

— Klausyk tik, ką man Joana pasakė šį vakarą: „Besirengiant į juos namus, brangi Aurėlija, mano vyras praneš man su piktų džiugumu apie nelaimę laukiančią Jėzų. Žinodamas, jog aš, budama daboja, neturiu progos jam pranešti, nes mūsų vergai teip bijosi Viešpaties Čuzos, jog nepaisant ant mano prašymų ir siulomo aukso, nė vienas nedrįso įeiti iš namų, kad surasti Jėzų ir apreikšti jam pavojų. Naktis gi artinasi; man užėjo mislis, kad tavo vergė Genavaite išrodo turinti tiek drąsos kiek ir pasišventimė. Ar ji negalėtų patarnauti mums šiame dalyke?“

— Aš tuojaus papasakojau Joanai apie žiaurų kerštą, koki mano vyras išpildė ant tavęs. Bet Joana, anaipol neišsidažėdama savo sumanymo, paklausė manęs, kur Gremijonas padeda kalėjimo raktus, aš jai pasakiau, kad jis juos po pagalvį pasidėda; tai ji eko, pasitupink, kada jis užmigs, ir paimk juos! Jei tau nusiseks juos paimti, eik ir išleisk Genavaite, paskui jau tau bus lengviau išleisti ją iš namų; ji tuojaus nueis į karčiamą Laukinio Asilo ir ten gal jai pasakius kur galima surasti jaunikaikį.

— O, brangi ponai! — sušuko Genavaite — aš niekada neužmiršiu to užsitikėjimo, kurį tamista ir tamstos draugė padėdė ant manęs. Tuojaus bandyk atidaryti kalėjimo duris.

— Palank truputį, nes pirma pasikėsini mo mes turime apsvastyti padukį mano vyro. Aš baiminėjosi ne dėl savęs, tik dėl tavęs. Kuomet tu pargyžsi čion, nelaiminga

Genavaite, spėsk iš to, ką jau nukentėjai, ką tu dar turėsi nukentėti!

— Nemislyk apie mane!

— Priešingai, mes tą apmislįjome. Klausyk: auklė mano draugė gyvena arti Teismo Vartų, ji pardavinėja gelumbes, jos Vardas Veronika, pati Samuėliaus: ar atminsi tuos vardus?

— Teip, teip! Veronika, pati Samuėliaus, gelumbių pardavinėtoja arti Teismo Vartų... Bet, brangi ponai, pasiskubinkime, laikas artinasi, kiekviena sugaista valanda gali būti pražutinga jaunikaikui. O, meldžiu tamistos, bandyk atidaryti duris nuo gatvės.

— Ne, nedarysiu bent kol tau nepapasakosiu, kur tu gali rasti prieglaudą. Tau nebūna galima čion pagryžti, aš drebu pamislyjus apie kančias, kurioms mano vyras tave pasmerkė.

— Kaip? Apleisti tamistą ant visados? — Ar tu geriau atsiduotum vėl žiauriam baidimui ir gal aršėnėms kankynėms?

— Aš daug greičiau atsiduočiau myriui negu tokiai negadai!

— Mano vyras tavęs neužmuš, nes tu esi verta pinigų. Todėl pasiskyrimas yra neapsieitinas. Jis man brangiau atsieina, nes aš gal nikuomet nerasiu vergės, kad turėti tokį įsitikėjimą kaip į tave. Bet ką gi? Nuo to laiko, kaip aš pasiklausiau žodžių ano jaunikaikio, mane apėmė užsidegimas, jo įkvėptas Joanai, ir aš bandysiu jį gelbėti...

— Ar tamista abejoji tam, brangi ponai?

— Ne, aš žinau tavo pasišventimą ir narsą. Taigi štai ką tu turi padaryti. Jei tau pasiseks surasti Nazareniešką jaunikaikį, tu pasakyk jam, jog jis yra išduotas Judo, vieno jo mokinių ir jog jis turi pasitraukti tik iš Jeruzolimos, kad pabėgti nuo farizėjų; jie prisiekė jį nužudyti! Joana mano, kad sunaus Marijos galėtų išsigelbėti, nusiduodamas į savo prigimtą šalį, Galilėją, nes jo baimingi priešai nedrįstų jo vyti ten.

— Bet, brangi ponai, net čia, Jeruzolimoje, jam reikia tik šianakt sušaukti žmones savo apgynimui, jo mokiniai, kurių jis yra teip mylimas, ateistos prysakyje sukilimo ir farizėjai, kad ir iš viso svieto, neįstengs jo suareštuoti!

— Joana teipgi turėjo šitą ant mislies, bet kad jis galėtų sukelti žmones stoti už jį, tai reikia pranešti Jėzui ar jo mokiniams apie pavojų, kuris jam gresia.

— Todėl, brangi ponai, mes nė kiek neturime laiko gailinimui.

— Klausyk dar sykį, nelaiminga Genavaite: tu užmiršti apie pavojus, kurie tave apsiaudai! Taigi: praseręjus jaunikaikį, ar vieną jo mokinių, tu eisi pas Veroniką, Samuėliaus pačią, ten pasakysi jai, jog ateini nuo Joanos ir darodumui teisybės, paduosi jai šitą žiedą, kurį mano draugė nusimovė nuo savo piršto; paprašysi Veronikos užslėpti tave savo namuose, o jį kad nueitų pas Joaną darsinoti, ką ji ir aš norime tau padaryti. „Veronika,“ tarė mano draugė man, „yra maloni ir dėkinga; Nazareniečiui ji ir jos vyras yra dėkingi už išgydymą jų vaikų, todėl jų namuose bus apsaugota iki Joana ir aš ką apie tave neuntarsime.“ Šitas nėra viskas: tame našulį aš atnešiau tau persirengimą jaunų vyrų, kurį aš tik ką paėmiau iš miegamojo kambario — išmintingiau bus apsiuikyti šitoms vyriškoms drabužiams. Sūgiau bus-bėbėgijant po Jeruzolimos gatves naktia ir užeinant į karčiamą Laukinio Asilo.

— Brangi mano ponai, visuomet maloninga, tu apmislini viską.

— Pasiskubink persirengti. Tuo tarpu aš eisiu pasitvėrėti, ar galima atidaryti nuo gatvės duris.

SKYRIUS V.

Aurėlija sugrįžusi, už kelių minučių, iš žemojo kambario, rado Genavaite persirengusią jaunų vyrų ir segančią šikšnių diržą savo tunikos.

— Durių negalima atidaryti! — nusimūnusi tarė Aurėlija savo vergei — raktas nėra spynoje, kur jis paprastai budavo paliekamas.

— Brangi ponai — tarė Genavaite — eime dar sykį pabandydime... Eime, greičiau!

Abidvi, perėjusios per kiemą, atėjo pas gatvės duris. Pasistengimai Genavaitės atidaryti jas buvo teippat velti, kaip ir jos ponios. Ji pasilipo ant vienos puskliantės, bet be kopėčių negalima buvo pasiekti atvaros.

Staiga Genavaite užtėmė Aurėliją: — Aš skaičiau šeimyniškuose apsakymuose, paliktuose Gergano, kad viena jo prosenė, vardu Moros, pati murininko, su pagalba savo vyro galėjo išlipti į augstą medį.

— Kokiu būdu?

— Tik prilenk savo nugarą prie šitų durių, brangi ponai, dabar suimk savo rankas teip, kad aš galėčiau įdėti į jų tarpą savo koją. Kita koja aš minsiu tamistai ant peties, ir gal, tokiu būdu, galėsiu pasiekti skliautą o šit ten aš pasistengsiu nusileisti ant gatvės.

Staiga vergė išgirdo balsą Viešpaties Gremijono išlo nuo viršutinio griso sau kiano piktų balsu:

— Aurėlija! Aurėlija!

— Mano vyras! — sušuko jauna moteris drebedama. — O, Genavaite, tu pažnavusi!

(Toliaus bus)

Vietinės Žinios.

— Ant visuomeniško Chicago lietuvių susirinkimo, 18 d. š. mėn., Dore's salėje, liko vienbalsiai nutarta, kad iš Chicago būtų bent vienas delegatas ant seimo į Philadelphiją išsiųstas. Už delegatą į seimą visuomenės vienbalsiai nuskyrė p. Šerną, „Lietuvos“ redaktorių, kuris jau seiman išvažiavo.

— Pakorimas pagarsėjusio bigamisto, John Hoch, kaip rodos bus ant toliau atidėtas. (Jis turėjo būti 23 d. vasario pakartas). Mat už jį stoji patologijos prof. Dr. Zeit ir kiti, reikalaudami nuo gubernatoriaus Deneen, kad jiems da kartą daleistų už kalinį teisme užtarti. Vienok ar jo draugai įstengs daroditi neteisingumą nusprendimo ir kalinį nuo kartuvių išgelbėti, tai kitas klausimas.

Pasaka.

Kartą išgirdo vaikas varpą begaudžiant. Negalėdamas gaudimu atsigerėti, nuėmė vaikas varpą nuo raiškio, apkabino kudikiškai su rankomis ir bandė iš varpo tapatį gaudimą išgauti ką ir pirma, norėjo tą patį gryną balsą išgirsti.

Veltui, jis nieko daugiau neišgirdo kaip neprimnų barskėjimą.

Su pasibaurėjimu numetė jis varpą į šalį ir sušuko:

„Negyva naugė!“

„Nebuk neteisiu!“ atsakė jam varpas. „Aš gaudžiu primniai, maloniai, bet vien tuomet kada esu liuosas, kada kybau liuosame ore; kada mane nemalonūs kunai pakrutina tada aš tyliu!“

Verk genijau, kad nė vienas nenori šito pamokinimo suprasti.

Grillparzer.

Visuomenės virtuvė.

Gyveno kartą vargšas žmogelis: jis buvo neturtėlis, bet teisus. Budamas neturtingu negalėjo jis niekur kitur gauti valgyti kaip tik visuomenės virtuvėje. Pasitaikė kartą, kad atėjo į virtuvę policija įsiekodama prasikaltėlių ir suareštavo visus, kurie tik ten buvo ir nuvedė į staciją. Mat, anot policijos manymo, kiekvienas žmogus-neturtėlis yra prasikaltėlis.

Eidamas-gi stacijon tarė teisingas žmogelis pats sau: „Už ką jie mane kalėjimui templa, juk aš nieko blogo nepadariau? Templo mane iki koki plesiką ar užmušęją gatvėmis, už tai kad mane didi ir mazi išniekintų.“ Tada jis galvojo kaip ant ateities nuo to apsisaugoti, ir begalvodamas kelias dienas dėjo sau pirštą prie kaktos ir tarė: „Jau turiu.“

Tada išėjo neturtėlis, bet teisus žmogus ir pavogė \$250.000. Nuo tada jis jau valgė, pas... Mat jis žinojo, kad praklini žmonės, kurie pas... valgo niekada policijos po gatves neteisomai.

Redakcijos atsakymai.

REITABRAZAI SPRINGFIELD. Jeigu kur „antakiai nuo kamščiu kvartuoti“, tai su pasiskundimu, jei turi teisybę, tesikreipia į sudą, o ne į laikraštį. Kaip merginos, taip ir vyrai turi tiesą rinkti sau tokį draugą ar draugę, koki kam patinka. Į tuos dalykus, kaipo privatuskus ypaty, nieks neturi tiesos kisti. Jeigu mergina ištekės už verkiandio vyro, tai už tai niekam kitam juk ne reiks verkėti, tai kam kisti. Ir tarp apsidėsių porų, tas tik juos apeina. Laikraščiai užsima tik viešais, o ne privatuskais ypaty reikalais. Tamistos korespondencijoj aprašyti vien privatuski dalykai, todėl laikraštį ne patilps. Laikraščiai netalpina teipgi raštų pasislėpusių korespondentų, tokių, kurie pasirašo išmislyta pravardė ir savo tikro adreso nepatduoda.

KARUT. IS WATERBURY. Redakcija pirmiausiai talpina svarbesnes žinias, o menkos ir veltiau gali patilpti, skriaudės nebus. Žinia, kad kunigas per pamokslą pagarsino parapijos įplaukimus ypač jeigu nėra aiškesnių žinių apie tuos įplaukimus nesvarbi, tą daro juk visi kunigai. Programai šokių ant balių teipgi mažai apeina ant balius nebūvusius. Perstatymas Genovaitės irgi ne labai svarbus atsitikimas, kadangi tas veiklas ne priguli prie geresnių nū mūsų literaturoj, nors korespondencijoj per daug išgirtas.

Nenorėjo atsisakyti.

Ponas Fr. Kubis, Independence, Wis., prisitūnė mums šitoki laisak: „Vyras, išgydytas Trinerio Amerikoniško Elikyro Kartiojo Vyno siučių Tamistos kuosirdingiausio padėkavonė. Aš per ilgą laiką įsiekiojau pagalbos pas daugelį daktarų, vienok nū pas vieną jos neradau; nors pagalbos ir negavau, bet visgi nenustojau vilties. Tada sumaniau nusipirkti butelį Trinerio Vyno vien išbandymui. Iš pirmo vartojimo pažinau, kad atradau tikrąjį gyduolę, nes skausmai pasimazino ir skilvis, pirmą ne priėmęs jokių valgių, pradėjo reikalauti valgio. Aš pėmiau iš viso penkis butelius ir jaučiuosi dabar visiškai sveikas. Kiekvienas, kuriam gyduoles priverčiau, užtikrina, jog gyduolės visada jiems pagalbė, ir mano seserys gyduolę labai gilia.“ Šitas yra naujas faktas, kad Trinerio Amerikoniškasis Elikyras Kartiojo Vyno yro geriausia gyduolė skilvio ligoms, ir gelbsti net ten, kur jau visa viltis buvo pasibaigus. Jeigu apėtitas susimazino ar jo visai netekai; jeigu skilvis nemala, ar visai atsisakė valgių; jeigu tavo veidas pasidaro gelto, neskaistai, akys apvilkto, liežuvis apėtraukęs, tavo kūnas nū neįstengia atlikti kasdieninio darbo, tada vartok šitą gyduolę, nes ta gyduolė visada tau pagalbė ir pailgis gyvenimui. Gaunamas aptiekose arba pas pabrakantą Juozapą Trinerį, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Sirdingiausia ačiū.

Dr. Collins Medikališkam Institutui, už išgydymą manęs nuo blauros limpančios slapto ligos.

Nors labai daug priekėntojan, daktarams primokėntojan, ir visokių gėdžinimų priekėntojan pas juos besigydydamas, nes savo aplinkinėj turbūt tuos visus perėjau, kurie ne

tik nepagelbėjo bet mane laikydami už melžiamą kamvę dar labiau ligą padidino, privarginant per metus, bet kad vis ir vis jaučiausi blogyn einantis ir pajiegy visai nustoja, tad iš paskutinos, kaip tik atsišaukiau į garbingą Dr. Collins'o Institutą ir ėmiau vartoti jo prisiųstus vaistus veik per mėnesio laiką pasilikau visai sveikas ir sirdingiausiai dėkavojų už tikrą pagelbą. Dabar pasimokines ir aš geresnį gyvenimą vesiu, bet Collins'o vardą iki gyvas busiu neužmiršiu, visada pasilikdamas dėkingu. Su guodone

Adolphas Vavrickas,
R. F. D. No. 3,
Oxford, Iowa, North America.

Draugysčių Reikalai.

Visu Lietuvišku Draugysčių ir Klubu esančiu Chicago, Ill. melidū prezidentu arba sekretoriu, parašyti man, varda savo draugystės ir pilna adresa, del uikvito ant apvaizskiojimo arba sėp sukeliojimo reikale. Už tas bus duokiamas atsiliepsimas.

M. J. Damjanaitis,
3105 So. Halsted st., Chicago, Ill.

(II-23)

Balius!
New Haven, Conn. Dr. te D. L. K. Vitoauto parengė dideli balių, 24 d. vasario ant German Hall, 173 Worcester st. Prasidės 6 val. vakare ir trauksis iki 12 nakties. Ant balius upraszta New Haven'o dajlia kuopelė, kuri gražiai paduoms, tilpigi bus geri muzikantai, Lietuvos Seno Dr. te Benas iš Waterbury. Upraszome aplinkinius lietuvius ir lietuvaites ant balius kuoskalingiausiu, nes tai yra paskutinis balius prieš užgėven. Tikietas vyrams 25c, merginoms ir moterims dykal.

Komitetas.

Nashua, N. H. Dr. te svz. Kazimiero rengia dideli balių, 24 d. vasario, 1906 m. sabato vakare ant Odonnell Memorial Hall, kerte High ir School st., prasidės 7 val. vakare ir trauksis iki 12 nakties. Tikietas 25c vyrams, moterims dykal.

Komitetas.

Ant ryt, 25 d. vasario, bus pasvėntinimas Dr. te svz. vėlavo. Dr. te pilnoj parodoj su muzika mėsruos ir bašnyžia ant mizina, o po miziu bus prakalbos, dainos ir deklamacijos. Užkvečia visus

Komitetas.

Ketvirtas Didelis Lietuviškas Balius.

Chicago, Ill. Lietuviška Evangelizacija Dr. Martino Dr. te parengė balių subot vakare, 24 d. vasario, 1906, Ruhl's saleje, 220 W. 12th st., tarp Jefferson ir Union ul. Prasidės 7:30 val. vakare. Tikietas vyrai su motere 25c. Ant balius grajys puiki muzika ir kiekvienas galeisė amgalis prieš užgėven pasisokti. Užkvečia visus ant jo atsilankyti.

Komitetas.

(23-II)

Štas Didelis Metinis Rokinis Balius!

Parengtas Draugystės Svz. Antano iš Padovs, atsisub nedolėje 25 d. vasario, 1906, Freibert Turner saleje, 8417-21 So. Halsted st. Balius prasidės 8 val. po pietų prieš užgėven. Įsėnga 25c porai. Upraszome visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant mūsų balius, ant kurio grajys puiki muzika, prie kurios jauuome gales lėksmai. Pasisokti ir lėksmai vakara praleisti. Kas ant balius atsilankys, tai kofnas apė laikys poite rdykal. Su guodone

Komitetas.

(23-II)

T. M. Dr. susirinkimas.

New York ir Brooklyn 4 kuopa. T. M. D. laikys susirinkimas, nedolėje 25 d. vasario 1906 m., 3 val. po pietų, svetainėje po No. 73 Grand st. Brooklyn. Bus apasvartoma daug svarbiu reikalai T. M. D., teip pat išsadytos knygoles „Zivile“. Visi sanariai teiktis priburti ir atsilankyti vyrai prisistazyti.

Sekr. A. Lesnaukas.

Didelis Balius.

Chicago. Dr. te Simano Dūkanto turessavo balių nedolėje, 25 d. vasario, K. Laudanskio saleje, 3117 So. Morgan st. kerte 81 Place. Prasidės 5 val. vakare ir trauksis iki 1 val. ryto. Bus tas paskutinis balius prieš užgėven. Užtal kiekvicia visu lietuvius ir lietuvaites atsilankyti, kur prie geros Lietuviškos muzikos galeisė gerai pasisokti, ir smagiai laiką praleisti.

Komitetas.

Balius, Balius.

West Pullman, Ill. Dr. te Atradimo svz. Kryžiaus turessavo metini balių subot, 24 vasario, Tam. Tarasavicius saleje, 12105 Halsted st. Prasidės 7 val. vakare. Įsėnga kiekvienam dykal. Sale gėra, didele, grajys zera muzika, kur kiekvienas gales gerai pasisokti ir pasilankinim. Visus lietuvius ir lietuvaites sėdus ir jaunas mellingai kviečiame atsilankyti.

Komitetas.

Didelis Extra Susirinkimas.

Atsisub subotj 7 val. vakare, o nedolėje 1 val. po pietų, Doro's saleje 2501-2505 Halsted st. ir Archer ave. ant pat kampos Guododati lietuviai ir lietuvaitės visus upraszome ant vėsmėntoj susirinkimo, be skritimo, bus apasvartomi reikalai parapijos apėvėntoj. Laikietas vyrai, kiekvienam dykal, kas mažiaus be jokio reikalo polieja galvas dauti ir sėdus. Laikas bute kofnas.

Komitetas.

(23-II)

dalykus palaikyti atmintyje del visos Lietuviškos tautos, ne vien kam musv sunkiai uždėbit centi žina poliojto nagoms, bet per tai trojime ir savo varda tarp aukesntis tautu. Upraszome visus lietuvius atilankyti kuoskalingiausiai ir isareksti savo nuomones.

Parapijos Komiteto vargū.

Pajieszkofimai.

Pigial ant paradyimo total su namais, miera 50x150 pedu; ant kampo Dearborn ave No. 452. Vieta labai tinkanti biznini. Jeigu kas iš lietuviu noru pigial namu nusipirkti, tai gali atvažiuoti ir apžiureti, nes tikrai 56 mylios toli nuo Chicago ir pietus. Cionai teturime tikrai viena lietuviska zidornika. Priešatlis paradyimo senaite ir isvaziavimas kraju. Del geresnio susizinojimo tegul atsilankia pas

Stan. Muchocki.

452 Dearborn ave. Kankakee, Ill.

Pajieszkau Vincento Kurilos, Gudeliu kaimo, Babieriskio parap., Senapiles pav., Suvalku gub. Trys metal atgal gyveno Bellshill, Scotland. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

(sok) Jonas Blaisnaukas

9107 Cottage Grove ave. Chicago, Ill.

Pajieszkau savo svogerkos (svaines) Domiceles Kromelienės, kaimo Laukstenu, Naumiescio parapijos Kauno gub. Seniau gyveno Vokosinsio valstijoj. Ji pati ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

(sok) Jonas Vuturis

882 33rd st. Chicago, Ill.

Pajieszkau Natalijos Glnskutes, Kauno gub., Szalau miesto apie 8 metai kaip Ameriko, gyvena apie New York. Ji pati ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

(3-23) V. Elzbut

706 Dakota st. San Antonio, Tex.

Pajieszkome savo svogeri, Juozo Lukaszio, Kauno gub., Telzau pav., Naridalecio kaimo. Desimtis metu kaip Amerike. Turu prie jo labai svarbu reikala. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

(III-9) Aleks Ragauskis

8 High st. Nashua, N. H.

Pajieszkau savo kaimynio Jono Moekeiuno, Sparvinu kaimo, Grizakubio parap., Naumiescio pav., Suvalku gub. Pirmą jį dirbo New Yorko gėsiu nese. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

(sok) William Kudirka

160 Bedford ave. Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau savo brolio Vinco Križnauko, Suvalku gub., Senapiles pav., Pietariu ar Vekeriojiskiu kaimo. Trys metal atgal gyveno Shenandoah, Pa. Turu labai svarbu reikala. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

(sok) Mikolas Krizinaukas

R. R. 5 Springfield, Ill.

Pajieszkau savo pusbrolio Pr. Vidliuno, Kauno gub., Stakio parapijos ir kaimo. Sėsi metal kaip Amerike ir gyveno Philadelphia, Pa. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

(sok) Jos. Vedinas

58 Alder st. Waterbury, Conn.

Pajieszkau savo dedes Juozo Doeziaus, Rucziu sodiaus, ir savo brolio St. Kasmaukio, Regalizu sodiaus; abu Kalitneou parap., Raseiniu pav., Kauno gub. abu gyveno Chicago's aplinkinese. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

(sok) Juozas Kasmaukas

St. Elizabeth Hospital, Room 26

Danville, Ill.

Pajieszkau savo triju broliu, Andrius, Simano ir Jurgio Lapinskiu, Suvalku gub., Kalvarijus pav., Padovinio gmino, Duzynio kaimo. Dveji metal atgal gyveno Lynne, Mass. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

(sok) Magdalena Lapinskiute

78 Elmwood ave. W. Lynn, Mass.

Pajieszkau Konstantojos Survilienės, Kauno gub., Raseiniu pav., Vėdiku kaimo. Pirmą jį gyveno Chicagoje. Ji pati ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

(sok) George Straukas

Box 144 Goldfield, Col.

Pajieszkau savo brolio, Motiejus Ozernickio, Suvalku rkd., Senapiles pav. Veiveriu gmino, kaimo Petkeliškio. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

Jos. Ozernickis,

1838 Nay Ave., Scranton, Pa.

Pajieszkau Vinco Alisauko, iz kaimo Papilvio, Veiveriu gmino ir Laurino Juozauko. Abu gyveno Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

Jokims Latoza

1436 Wentworth av. Chicago Heights, Ill.

Pajieszkau Juozo Valiaus gyvenimo po numeris 9753 Houston ave. So. Chicago. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

Leonas Szeitkas

138 W. 15th st. Chicago, Ill.

Pajieszkau savo brolio, Antano Navardauko, Kauno gub., Raseiniu pav., Pateliu miestelio. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

Julius Navardaukas

Box 400 Springvalley, Ill.

Pajieszkau savo brolio, Jono Tiltino, Kauno gub., Szalau pav., Radviliskio vol., kaimo Vismontis. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

Karolis Tiltis

521 Elizabeth st. Kenosha, Wis.

(3-III)

Pajieszkau savo brolio, Jono ir Povilo Uokau, Jonas dirbo Baltimore prie kranties, Povilas saltau Waukegan, Ill. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

Matasius Uokas

323 Mill st. Rockford, Ill.

(3-III)

Pajieszkau savo brolio Leono Balia viciaus, Suvalku gub., Marijampolės pav., Alekso gub., kaimo Dievogalos, gyvena Wilkes Barre, Pa. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

John Basiavicius,

18 E. 19th st. Bayonne City, N. J.

Pajieszkau savo svogeri, Juozap Juzevicius, metas atgal jį gyveno Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

P. Stulginskas,

Johansot City, Ill.

Pajieszkau savo dedes, Jono Norei kos, Vilniaus gub., Traku pav., Valkininku parap., kaimo Leipunu. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

St. Noreika

42 W. 2nd st. So. Boston, Mass.

Pajieszkau savo brolio, Juozo Uzdavinio, Vilniaus gub., Traku pa., Valkininku vol., kaimo Pircupius. Aš nesina atvažiuau iš Lietuvos ir noriu jį matyti. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

St. Uzdavinis

42 W. 2nd st. So. Boston, Mass.

Pajieszkau Jono Krūmyno, Vilniaus gub., kūr iš ezia isvaziavo Chicago. Aš iszeinu ant tarnystos, tai pirm iszeimio noreciau su juom susiraizyti. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

Sayr Apolija

Box 116 Grampian, Pa.

Pajieszkau savo svogeri, Francis kas Lazdauko, Kauno gub., Szalau pav., Akmenes parap., kaimo Kilviliu. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

Kaz. Deimantavicius

2712 Spring Alley Pittsburg, Pa.

Pajieszkau savo pusbrolio ir pussevos, Mikolo ir Jadvygso Kanapeciu, Kauno gub., Panevezio pav., Palovo vol., kaimo Blidziu. Jis gyveno Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

Valerija Kanapeckaitė

2134 Forbes st. Pittsburg, Pa.

Pajieszkau Antano Kripio Pakrojaus parap., ir Kazimiero Lukosaus Raseiniu pav. Svarbus reikalas. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

John Jiemsons

Box 55 Kimmundly, Ill.

Pajieszkau savo patevio Juozo Strauko, Kauno gub., Raseiniu pav., Girdizkio parap., kaimo Pabremenu, 6 metal kaip parvaziavo iš Afrikos Amerika. Jis pats ar kas kitas teiktis duoti žinia adresu:

Rozalia Kuliznate (po vyru Raudiene)

4611 5th ave., Chicago, Ill.

Moteriskie ar mergina mokanti gerai valgi patalsti reikalingi už gėspadien. Atsilankiti „Lietuvos“ redakcijon.

Reikalingas vyras ar vaikas prie „Lietuvos“ Redakcijos gerai pibstantis lenkiskia kalba, fasyba ir gramatikos, gerai galintis verstis iš lietuviskos ir lenkiskia kalba. Norintis uminti si darba tegul paima bile koki straipini iš lietuvisko laikraščio ar knygos, isverciai lenkiskia ir pristatysia parodyti savo darba. Kuris bus geriausias vorims tas gaus vieta.

Aukos reikalams revoliucijinio judėjimo Maskolijoj.

Jonas Jiemsons Kimmundly, Ill. 81.00.
Puritan, Pa. Ant krikščiny pas J. Lorkus. J. Lukaszewicz, P. Lukaszewicz, J. Martinkaitis, B. Jurkionis, A. Lukaszewicz, V. Damidavicius, P. Vaitkus, P. Abasauskas, M. Abasauskas, A. Valauskis, J. Babinas, A. Sakvickaitis, R. Akucievicius po 25c; M. Sakvickaitis ir A. Lukaszewicz po 10c viso 83.45.

„Prustijos Lietuvių Dainos“.

Serimko ir pridėdamos ans per Red's, Neselmann's, Dr. Sauerwein's, bei kitus rinktas arba sutaisytas dainas isleido savo paties kasta.

Ji lotyniskomis (lietuviskomis) raideis atspausdė, per 400 pusiu didele knyga su 780 daineliu. Ja pristatysia apėgėta valnai ir namus už \$2.00.

V. Kalvaitis,

Tilsit, Germany.

Agarsinimas.

Lietuviai valdijantys ir Lietuva gėu zėisga ir svėngia priemias pas pas Juozu Wilkaius, turintis ar beturintis; roda koame dalyke. Degiote ir alus pėkas. Neuminksite adresu:

J. Wilkovi,

118 Grand st., Hoboken, N. J.

Lietuviškas Bankas.

Po valdijos tiesoms. Kapitolas \$50.000. Depozitams mokame 24 nuomosioms. Stumciame pinigius ir visas dails svieto. Latvarkėtis pardudome ant geriaustu laivu visu įvairniu kompanij.

S. MACK,

212 First st., Ellizabeth, N. J.

Branch 102 Ferry st., Newark, N. J.

Pigial ant paradyimo puzi buczere ir groesore. Biznis penel isidribtas ir gėral eina. Kostumoriai gėr. Praszau atsilankiti ant adresu:

(III-2) Antanas Dėisaukas

1317 So. 4th st. Philadelphia, Pa.

Naujas Budas

Ismokiti dalialis rasybiu be mokintojo pagėbos, nuo 24 puslapiu, 16 centu (markomis).

P. MIKOLAINIS,

Box 15, Station D., New York.

Knygu Katalogas

1906 Rytinis Lietuvių apėvėntoj kalbos (da. 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069,

